

ПОДОРОЖІ «КРАЛИЦІ»: КРАСНОДАР

Теплими й щирими словами вітали «Кралицю» на головній сцені Кубанського хору і відзначили, що зустріч із нашим ансамблем – це несподіване мистецьке відкриття і неочікувана радість творчості!

ПОДАРУНКИ З УСІХ КІНЦІВ СВІТУ

У столиці відбувся 20-й Міжнародний благодійний різдвяний ярмарок, який організують дружини послів, дипломатичного представництва та бізнесмени.

ФОРУМ ДУХУ

«Григорій Сковорода як гасло часу» – таку назву отримав ювілейний міжнародний форум, присвячений 290-й річниці від дня народження видатного українського філософа, просвітителя, поета і музиканта.

Михайло Кулиняк,
міністр культури
України

ШАНОВНІ ДРУЗІ!

3 грудня Україна відзначила 290-ліття від дня народження Григорія Сковороди – видатного українського філософа, просвітителя-гуманіста, поета і педагога, інтелектуального символу України.

Враховуючи важливість постаті Григорія Сковороди та з метою гідного вшанування його пам'яті, Верховна Рада України постановила урочисто відзначити на державному рівні 290-ліття з дня його народження. Проведено низку заходів, які набули широкого висвітлення у ЗМІ. Держава виділила кошти на будівництво нового музейного комплексу в смт Чорнухи Полтавської області, започаткування створення історико-культурного заповідника «Батьківщина Григорія Сковороди» та проведення реконструкції будівель Національного літературно-меморіального музею Г. С. Сковороди в с. Сковородинівка Золочівського району Харківської області.

Видатний український мислитель народився 3 грудня 1722 року в селі Чорнухи в козацькій сім'ї. Спочатку навчався в Києво-Могилянській академії, де здобув глибокі знання з філософії, вітчизняної, античної, західноєвропейської літератури, досконало опанував кілька іноземних мов. Студент Сковорода володів неабиякими музичними здібностями, тому був відправлений у Санкт-Петербург до придворної співочої капели.

Протягом п'яти років навчався за кордоном (у Польщі, Угорщині, Австрії). На початку 1750-х, після повернення в Україну, викладав поетику в Переяславській семінарії, був також домашнім учителем. Написав для семінарії «Посібник з поезії». У 1759–1769 рр. викладав у Харківському колеґіумі. За неортодоксальні думки, до того ж витлумачені в перекрученому сенсі, двічі був відсторонений від роботи, але повертався. Будучи відсторонений втретє, до викладацької діяльності вже не вернувся.

Наступні 25 років Григорій Сковорода здебільшого вів життя мандрівного філософа-богослова, мандруючи Лівобережною Україною. Під час подорожей багато писав. Увесь його творчий доробок включає 17 філософських творів, сім перекладів, збірник «Сад Божественних пісень» й книгу «Байки Харківські». Вони складають єдину систему поглядів, єдину філософію, в якій виражені глибокі й суттєві духовні цінності цілої нації.

Помер Сковорода 9 листопада 1794 року в селі Пан-Іванівка Харківської губернії (нині село Сковородинівка Золочівського району Харківської області). За життя його твори не видавалися. Перші публікації з'явилися до 100-річчя від дня смерті філософа. У 1994 році всі твори Сковороди та його переклади Цицерона, Плутарха, Горація, Овідія вперше видано сучасною українською мовою.

Ім'я Григорія Сковороди присвоєно Харківському державному педагогічному університету, Переяслав-Хмельницькому державному педагогічному університету та Інституту філософії Національної академії наук України. У 2005 році на базі Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету ім. Сковороди було створено Центр Сковородинознавства. В 2006-му Нацбанк України випустив банкноту номіналом 500 грн, на аверсі якої зображено Григорія Сковороду. На його честь також названо астероїд 2431 Сковорода.

Життя Григорія Савича, його творчість, філософські ідеї й сьогодні залишаються актуальними, про нього видано понад п'ять тисяч наукових праць, твори перекладено на кілька десятків мов.

Своєю творчою спадщиною великий філософ і сьогодні залишається разом із народом.

У НАЦІОНАЛЬНОМУ МУЗЕЇ ЛІТЕРАТУРИ УКРАЇНИ ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ БОГДАНА ЛЕПКОГО

Наприкінці листопада у Національному музеї літератури України за підтримки Міністерства культури відбувся літературно-мистецький захід, присвячений 140-літтю з дня народження українського поета, письменника, драматурга та перекладача Богдана Лепкого.

У ньому взяли участь представники Міністерства культури України, керівництво Національного музею літератури України, представники громадськості та шанувальники творчості Богдана Лепкого.

Метою літературно-мистецького вечора стала популяризація діяльності видатного українця, ознайомлення широких верств населення з його творчим доробком та етапами життя.

У рамках проведення заходу учасники та гості відвідали виставку «Я жив тобою, Україно...», що проходить у Національному музеї

літератури України. На ній представлені експонати: оригінальні фото, прижиттєві та закордонні видання творів письменника, епістолярна спадщина, образотворчий ряд із фондів Національного музею літератури, бібліотеки музею та бібліотеки ім. О. Ольжича.

Пам'ятний вечір розпочався із вітального слова міністра культури України Михайла Кулиняка, в якому він зазначив, що «творчість митця тривала майже півстоліття, на яке хоч і припали складні, драматичні

події та суспільно-політичні процеси, але це не завадило йому в кожній галузі, в котрій він доклав зусиль, внести вагомий вклад в історію рідної культури». Також Михайло Кулиняк побажав усім учасникам зібрання невичерпного натхнення, творчої наснаги для здійснення задуманого, нових вагомих здобутків і відкриттів на ниві пізнання української літератури.

Під час заходу присутні ознайомились із творчістю Богдана Лепкого та взяли участь у її обговоренні.

Нагадаємо, творча спадщина Богдана Лепкого становить понад 80 власних книг, серед яких повісті, оповідання, збірки віршів та поем, літературознавчі розвідки, статті літературного та мистецького спрямування, він – упорядник і видавець 62 томів творів української класики з ґрунтовними дослідженнями, примітками, коментарями.

ДИРЕКТОРА ЧЕРНІГІВСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО МУЗЕЮ СЕРГІЯ ЛАЄВСЬКОГО ОБРАНО ПРЕЗИДЕНТОМ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО КОМІТЕТУ МІЖНАРОДНОЇ РАДИ МУЗЕЇВ (ICOM)

На звітній-виборчій конференції, що відбулася у Києві, новим президентом Українського національного комітету Міжнародної ради музеїв (ICOM) обраний директор Чернігівського історичного музею імені В. В. Тарновського Сергій Лазаревич Лаєвський.

Довідка

ICOM – це міжнародне об'єднання музеїв та професійних музейних працівників, які займаються збереженням, охороною та популяризацією світової

природничої та культурної спадщини, матеріальної і нематеріальної.

ICOM був створений у 1946 році, та є недержавною організацією, що має офіційні відносини з ЮНЕСКО та консультативний статус в Економічній та Соціальній раді ООН. ICOM виконує частину музейної програми ЮНЕСКО.

Штаб-квартира ICOM розташована в Парижі, там же знаходиться секретаріат та музейний інформаційний центр UNESCO-ICOM.

У 2013 РОЦІ БУДЕ РОЗРОБЛЕНО ІСТОРИКО-АРХІТЕКТУРНИЙ ОПОРНИЙ ПЛАН БАХЧИСАРАЯ

У Міністерстві культури України за участю заступника директора Департаменту культурної спадщини та культурних цінностей Сергія Тура відбулася нарада щодо розробки історико-архітектурного опорного плану м. Бахчисарая.

У нараді також взяли участь бахчисарайський міський голова Костянтин Рубаненко та директор НДІ пам'яткоохоронних досліджень Мінкультури Анна Звіряк.

Як повідомив Рубаненко, в 2013 році в рамках розробки генерального плану м. Бахчисарая планується виготовити історико-архітектурний опорний план міста, яким буде визначено зони охорони пам'яток та межі його історичного ареалу. Кошти на виготовлення зазначеної документації передбачені програмою розвитку будівельної галузі та житлового будівництва в Автономній Республіці Крим, затвердженою відповідною постановою Верховної Ради АРК.

До розробки історико-архітектурного опорного плану Бахчисарая залучать спеціалістів Бахчисарайського історико-культурного заповідника.

Сергій Тур звернув увагу, що наявність історико-архітектурного опорного плану для Бахчисарая є невід'ємною умовою експертів ЮНЕСКО, які в 2013 році будуть інспектувати об'єкти Бахчисарайського

Місто Бахчисарай

історико-культурного заповідника щодо їх відповідності вимогам ЮНЕСКО для включення до Списку Всесвітньої культурної спадщини.

Нагадаємо, поданий в 2012 році до Попереднього списку ЮНЕСКО від України об'єкт «Історичне середовище столиці кримських ханів в місті Бахчисарай» є розширенням номінації «Бахчисарайський палац кримських ханів», що перебувала у Попередньому списку ЮНЕСКО від України з 2003 р.

УРЯД ВНІС ЗМІНИ ДО ПЕРЕЛІКУ ПЛАТНИХ ПОСЛУГ, ЯКІ МОЖУТЬ НАДАВАТИСЯ ЗАКЛАДАМИ КУЛЬТУРИ

Кабінет Міністрів схвалив проект постанови «Про внесення зміни до переліку платних послуг, які можуть надаватися закладами культури, заснованими на державній та комунальній формі власності». Відповідне

рішення було ухвалено на засіданні уряду 4 грудня.

Прийняття даного проекту постанови надасть можливість розширити перелік платних послуг, які надаються закладами культури та створить належні умови для

функціонування закладів культури, поліпшить умови обслуговування користувачів, завдяки поповненню спеціального фонду бюджету, який формується відповідно до статті 13 Бюджетного кодексу України.

П'ЯТИЙ ВЕЛИКИЙ АНТИКВАРНИЙ САЛОН 2012

До 16 грудня в Мистецькому Арсеналі діє П'ятий Великий антикварний салон 2012, у рамках якого провідні антикварні галереї презентуватимуть відвідувачам справжні раритети – картини, меблі, порцеляну, що вже пройшли випробування часом і тепер вважаються істинними цінностями, які мають не стільки матеріальну, скільки духовну та мистецьку вартість.

Уже третій рік поспіль у рамках програми «Музей-гість» салон представляє найцікавіші музейні зібрання України. Цьогоріч музейні проекти мають стати істинним святом живопису.

Проект «Колекція в колекції» презентують чотири вітчизняних музеї – Чернігівський обласний художній музей імені Г. П. Галагана, Чернігівський обласний історичний музей імені В. В. Тарновського, Полтавський художній музей імені М. Ярошенка та Київський музей театрального, музичного та кіномистецтва України.

Чернігівський історичний музей показує живописну галерею портретів знаного козацько-старшинського роду та споріднених із ним відомих українських родин – Розумовських, Дараганів, Гудовичів, Кочубеїв, що сформувалась

протягом XVII–XIX століть. Це одне з найповніших родинних зібрань старого українського портрета на теренах Лівобережної України. Зокрема портрет Олени Галаган першої половини XVIII ст. О. Лазаревський називав «кращим із відомих нам малоросійських портретів». Крім родинних, власники маєтку упродовж XIX століття зібрали цінну колекцію живопису російських та українських художників – О. Я. Волоскова, Л. М. Жемчужникова, Л. Ф. Лагоріо, І. К. Айвазовського та багатьох інших, що прикрашали інтер'єри Сокиринського палацу.

Окрасою колекції є найвідоміший портрет самого Г. П. Галагана роботи В. О. Серебрякова в українському вбранні, написаний в Італії у 1842 році. Неодмінно приверне увагу глядача і жіночий портрет роботи Генріха Гольпейна, який у Мистецькому Арсеналі презентує Полтавський художній музей імені Ярошенка.

Музей театрального, музичного та кіномистецтва України вперше за всю історію існування поза своїми стінами демонструє перлину колекції – знаменитий сокиринський вертеп, що був подарований власникам маєтку київськими спудеями у 1770-ті та

зберігався у ньому близько 150 років. Мистецька колекція доповнюється фотографіями краєвидів садиби Сокиринці початку XX ст. роботи П. Брока, унікальними документами з сімейного архіву Галаганів зі збірки Чернігівського обласного історичного музею.

Місце проведення П'ятого Великого антикварного салону: Київ, вул. Лаврська, 12, НКММК «Мистецький Арсенал».

Інформацію надано інформаційною службою Головного управління культури, туризму і охорони культурної спадщини Чернігівської облдержадміністрації

ФЕСТИВАЛЬ МОЛОДІЖНОГО ЧИТАННЯ «ВІДКРИЙ СВОЮ КНИГУ»

У Каховці Херсонської області, за ініціативи управління культури і туризму обласної державної адміністрації та обласної бібліотеки для юнацтва ім. Бориса Лавренюва, відбувся другий обласний фестиваль молодіжного читання «Відкрий свою книгу».

Захід розпочався на майдані перед Будинком культури. З вітальними словами до учасників і гостей звернулись заступник голови Каховської райдержадміністрації О. Вакучиш та заступник міського

голови Каховки В. Чернявський.

У рамках фестивалю відбувся фест-парад, у якому взяли участь юні читачі, бібліотекарі та письменники, а також інтерактивні вікторини та ігри у школі мистецтв. Гості також завітали на автограф-сесію херсонських письменників Олега Олексюка, Леоніда Марченка, Петра Питалева та каховських літераторів, ознайомились з виставкою творчих робіт юних умільців та відвідали гала-концерт талановитих

молодіжних колективів Каховщини.

Святковий гала-концерт не тільки продемонстрував обдарованість каховської молоді, а й засвідчив розвиток буккроссингу на Херсонщині. Також під час концерту у інтернет-мандрівку районними бібліотеками області відправилася поетична збірка Василя Загороднюка «Формула Сократа».

Крім того, у читальній залі комунальної установи «Каховська районна об'єднана бібліотека» молодь зібралася на творчому

майданчику «Браво, поезіє!», де відбувся поетичний турнір-слем, у якому взяли участь молоді поети з Каховки, Нової Каховки і Херсона. Формат слему дозволив їм проявити не тільки поетичне обдарування, а й акторські здібності й креативне мислення. За результатами турніру найкращими визнані Марія Скрипниченко, Олена Стецюк і Наталя Кудрявченко.

Гості та учасники фестивалю також відвідали ярмарок бібліотечних інноваційних ідей, на якому презентувалось дев'ять проектів. Дипломи I, II та III ступенів отримали бібліотекарі Великоолександрівської ЦРБ,

комунальної установи «Каховська районна об'єднана бібліотека», юнацької бібліотеки м. Нова Каховка відповідно. Почесними грамотами та подарунками відзначені бібліотекарі Голопрістанської ЦРБ, Скадовської ЦРБ та Ново-Асканійської селищної бібліотеки Чаплинської ЦБС. Приз глядацьких симпатій завоювали бібліотекарі Білозерської центральної районної бібліотеки.

Інформацію надано відділом по роботі із закладами культури і мистецтв управління культури і туризму Херсонської обласної державної адміністрації

УРОЧИСТЕ ВІДКРИТТЯ МИСТЕЦЬКОЇ ІНСТАЛЯЦІЇ, ПРИСВЯЧЕНОЇ ПАМ'ЯТІ МИКОЛИ ВІНГРАНОВСЬКОГО

5 грудня в Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі «Мистецький Арсенал», в рамках проведення V Великого антикварного салону відбулося урочисте відкриття мистецької інсталяції за мотивами творів М. С. Вінграновського.

Проект складається з фотота документальних матеріалів (публікації, біографія, друковані твори), кіноматеріалів (показ документального фільму), аудіоматеріалів (поезія в авторському та акторському виконанні з музичним супроводом Валентина Сільвестрова та Вікторії Полевої) та предметної і мультимедійної інсталяції.

Мультимедійна інсталяція Олександра Дірдовського «Світлотінь», присвячена пам'яті видатного поета, письменника і кінематографіста Миколи Вінграновського, за допомогою засобів відео-арту у супроводі поезії та музики запрошує відвідувачів поринути у світ одного з найяскравіших представників покоління шістдесятників та по-новому сприйняти його різнобічну творчість.

Захід триватиме до 16 грудня, відвідування мистецької інсталяції здійснюватиметься на безоплатній основі за запрошеннями.

У ХАРКОВІ СТАРТУЄ ТВОРЧИЙ ПРОЕКТ «ТЕАТРАЛЬНА МОЛОДЬ УКРАЇНИ»

7–8 грудня в Харкові у приміщенні Харківського будинку актора ім. Леся Сердюка (вул. Красіна, 3) відбудеться творчий проект «Театральна молодь України».

Його метою є надання можливості для обміну інформацією між творчими театральними закладами, пропаганди найкращих досягнень молодіжних творчих колективів, показу молодіжних вистав та робіт молодих режисерів.

8 грудня відбудеться засідання круглого столу «Театральна

молодь України: тенденції, перспективи на майбутнє».

В його роботі візьмуть участь співробітники Міністерства культури України, провідні театрознавці, творча група Національного академічного театру російської драми ім. Лесі Українки, представники Харківського міжобласного відділення Національної спілки театральних діячів України, керівники професійних театральних закладів та театрів-студій, педагоги та студенти Харківського університету мистецтв імені І. Котляревського.

СХВАЛЕНО ПЛАН ЗАХОДІВ ІЗ ПІДГОТОВКИ ТА ВІДЗНАЧЕННЯ 75-ЛІТТЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ГЕРОЯ УКРАЇНИ В'ЯЧЕСЛАВА ЧОРНОВОЛА

4 грудня на своєму засіданні уряд схвалив проект розпорядження «Про заходи з відзначення 75-ліття від дня народження Героя України В'ячеслава Чорновола».

Відповідний проект розпорядження розроблено Міністерством культури України з метою забезпечення належних організаційно-правових умов

для вшанування пам'яті видатного громадського і державного діяча Героя України В'ячеслава Чорновола.

Зокрема, планується проведення урочистих заходів, присвячених життю та діяльності В'ячеслава Чорновола, в тому числі літературних вечорів, вечорів-портретів, читань, науково-практичних

конференцій, семінарів, конкурсів творчих і наукових робіт, книжкових виставок, виставок документів та матеріалів. Організація тематичних телерадіопередач, присвячених журналістській і політичній діяльності В'ячеслава Чорновола та широкого висвітлення цих заходів у засобах масової інформації.

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ З ПИТАНЬ КІНО

оголошує конкурс для формування кадрового резерву на посади першої – другої категорії посад державних службовців центрального органу виконавчої влади України, призначення на які здійснюються Президентом України:

- Голова – 1 посада.
- Перший заступник Голови – 1 посада.
- Заступник Голови – 1 посада.

ВИМОГИ:

Документи для участі в конкурсі приймаються протягом 30 календарних днів від дня опублікування оголошення.

До участі у конкурсі допускаються особи, які:

- є громадянами України;
- вільно володіють державною мовою;
- мають повну вищу освіту;
- мають стаж державної служби чи служби в органах місцевого самоврядування не менш як п'ять років та займають (займали) посади в державних органах чи органах місцевого самоврядування не нижче четвертої категорії або мають стаж роботи не менш як п'ять років на посадах

керівників державних підприємств, установ та організацій, їх заступників.

Особи, які виявили бажання взяти участь у конкурсі, подають до конкурсної комісії такі документи:

- заяву про участь у конкурсі;
- копію першої та другої сторінок паспорта громадянина України;
- заповнену особову картку форми П-2 ДС;
- фотокартку розміром 4x6 сантиметрів.

Може подаватися також додаткова інформація стосовно освіти, досвіду роботи, професійного рівня і репутації (копії документів про підвищення кваліфікації, присвоєння наукового ступеня або вченого звання, характеристики, рекомендації, наукові публікації тощо).

Народні депутати України, державні службовці та посадові особи місцевого самоврядування, які займали посади першої, другої категорії не менш як два роки, зараховуються до кадрового резерву без конкурсного відбору за умови подання документів у визначений строк.

За додатковою інформацією звертатися до Державного агентства України з питань кіно за адресою: 01010, м. Київ, вул. Лаврська, 10, кім. 415.

Телефон для довідок +38 044-280-03-19. Конкурсна комісія

МИСТЕЦЬКИЙ ТИЖДЕНЬ

7 грудня

Будинок учителя: Звітний концерт студентів вокального відділу (академічний спів) Київського інституту музики ім. Р. М. Глієра «Пісенні барви».

Будинок актора: А. Мантула «Портрети українських акторів». Гравюра на склі. До 16 грудня.

Будинок-музей М. Заньковецької: «Один з друзів Марії Заньковецької». 3 нагоди 135-річчя від дня народження Г. Хоткевича.

Галерея «Щербенко Арт-центр»: «Присвята». Живопис, скульптура О. Бабака (м. Київ). До 25 грудня.

8 грудня

Будинок актора: До Міжнародного дня танго. Концерт квартету «Kiev-Tango-Project»: К. Шараров (скрипка), Т. Павлічук-Тішкевич (фортепіано), С. Курдицький (акордеон), Д. Третяк (контрабас).

Будинок учителя: Святковий концерт, присвячений 20-й річниці від дня заснування фольклорного гурту «Святовид» Збройних сил України.

Київський національний музей російського мистецтва: Живопис В. Тоскайла.

9 грудня

Будинок актора: Концерт квінтету ім. Д. Бортнянського: А. Фесюк (скрипка), І. Пучков (скрипка), Б. Фесюк (альт), О. Госачинський (віолончель), А. Жуков (контрабас). Художній керівник – О. Дрига (фортепіано).

Будинок кіно: Місяць фільмів-переможців міжнародних кінофестивалів. «Золотий ведмідь» Берлінського МКФ. Художній фільм «Цезар має померти». Режисери – П. Тавіані, В. Тавіані (Італія, 2012 р.)

10 грудня

Будинок учителя: Святковий концерт за участю народного хору ім. С. Павлюченка Київського національного університету культури і мистецтв.

Будинок кіно: До Дня захисту прав людини. Посольство Аргентини в Україні представляє художній фільм «Андрес не бажає спати вдень» (2009 р.). Режисер – Д. Бустаменте.

11 грудня

Будинок актора: Вечір сучасної акустичної музики. Гурт «Sv Savana» Fusion: В. Стеценко (гітара, ударні), Н. Чабан (гітара), С. Пучков (бас, перкусія).

Будинок учителя: Вечір пам'яті М. Коцюбинської, українського філолога та літературознавця (з нагоди 81-ї річниці від дня народження);

Національний культурно-мистецький та музейний комплекс «Мистецький арсенал»: «Благодійність крізь призму об'єктива». Фотовиставка фіналістів конкурсу Українського Фонду Благодійників. Мала галерея. До 13 грудня.

12 грудня

Будинок актора: А. Чехов «Чайка». Сучасний романс на дві дії. Вистава КХАТу. Постановка з. а. України В. Кошеля.

Національний музей Т. Шевченка: Вишивка бісером О. Іваночко (м. Львів).

Музей книги і друкарства України: «Пізнай самого себе». З нагоди 290-річчя від дня народження просвітителя-гуманіста, філософа і поета Г. Сковороди.

13 грудня

Будинок актора: Ф. Достоєвський «Кроткая». Моноопера у виконанні заслуженої артистки України М. Фіци. Постановка Ю. Одинокого.

Київський літературно-меморіальний музей М. Рильського: «Я звик високо голову держати». З нагоди 125-річчя від дня народження німецького поета, публіциста, критика Г. Гейне.

ВШАНУВАЛИ ПРОСВІТИТЕЛЯ

4 грудня в Національному музеї літератури України відбувся літературно-мистецький вечір до 290-річчя від дня народження Григорія Сковороди «Ангели, снижайтеся...»

Вступне слово «Учення Сковороди про істинне щастя людини і наша сучасність» виголосив письменник, літературознавець, лауреат Національної премії України імені Т. Г. Шевченка Валерій Шевчук.

Прозвучали духовні розспіви XVII – XVIII ст., тематика яких: питання світобудови та призначення людини бентежила Г. Сковороду. Вважається, що творче осяння він пізнавав у роздумах над пафосом багатоголосного співу.

Розспіви виконав хор семінаристів духовної академії при Київському патріархаті УПЦ. Твори Г. Сковороди виконали Надія Боянівська та кобзар Тарас Компаніченко. Збіркою «Сад божественних пісень», кожен вірш якої написаний іншим розміром, Г. Сковорода показав систему поезії того часу.

Твори М. Березовського виконав студент Національної музичної академії Андрій Бурзяк, байки митця прочитала Галина Стефанова.

УРОЧИСТИЙ ВЕЧІР, ПРИСВЯЧЕНИЙ 125-РІЧЧЮ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЛЕСЯ КУРБАСА

3 грудня о 19.00 в приміщенні Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка відбувся урочистий вечір, присвячений 125-річчю з дня народження Леся Курбаса.

У рамках програми заходу до уваги публіки було показано виставу Харківського академічного драматичного театру імені Т. Г. Шевченка «Вітри Березоля», присвяченої видатному театральному діячу.

Урочистий вечір відбувся за підтримки Міністерства культури України.

УКРАЇНА ТА ЕСТОНІЯ ПІДПИСАЛИ ПРОГРАМУ СПІВРОБІТНИЦТВА В СФЕРІ КУЛЬТУРИ

Підписання Програми співробітництва в сфері культури між Міністерством культури України та Міністерством культури Естонської Республіки на 2012–2016 роки відбулося 30 листопада в рамках триденного офіційного візиту до України міністра культури Естонської Республіки Рейна Ланга та міністра закордонних справ Естонської Республіки Урмаса Паета.

З української сторони документ підписав перший заступник міністра культури Юрій Богущький, з естонської – міністр культури Рейн Ланг.

Під час зустрічі Юрія Богущького та Рейна Ланга, що пройшла в Будинку митрополита Національного заповідника

«Софія Київська», сторони обговорили питання розвитку культури двох країн, державної політики України та Естонії щодо роботи із національними меншинами та релігійними організаціями, законодавчі ініціативи урядів обох країн у галузі культури тощо.

Міністр культури Естонської Республіки Рейн Ланг зауважив, що на сьогоднішньому етапі Україна може стати прикладом для багатьох країн, у тому числі, і для держав Євросоюзу, у питанні налагодження міжнародних та міжрелігійних відносин всередині країни.

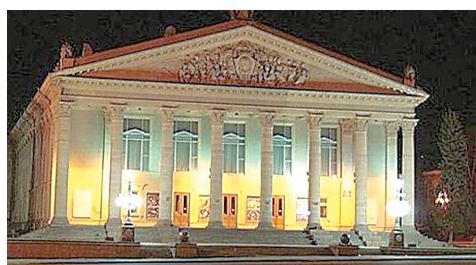
У відповідь Юрій Богущький зауважив, що Україна вітає таку співпрацю.

Сторони урочисто підписали Програму співробітництва в сфері культури, яка стане дієвим інструментом в активізації та розвитку культурного обміну між двома дружніми державами.

Х ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ «ТЕРНОПІЛЬСЬКІ ТЕАТРАЛЬНІ ВЕЧОРИ. ДЕБЮТ»

З 4 до 8 грудня 2012 року за підтримки Міністерства культури України в м. Тернополі відбувається Х Всеукраїнський фестиваль «Тернопільські театральні вечори. Дебют».

Цьогорічний ювілейний фестиваль присвячений 125-річчю з дня народження Леся Курбаса.

На великій та малій сценах Тернопільського обласного академічного драматичного театру імені Т. Г. Шевченка своє мистецтво представляють творчі колективи зі Львова, Івано-Франківська, Коломиї, Рівного, Києва та Вінниці.

Також виставу покажуть студенти кафедри театрального мистецтва Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

До 75-річчя трагічної смерті видатного діяча 4 грудня в селі Старий Скалат у приміщенні Меморіального музею – садибі Леся Курбаса відбулась зустріч-спогад «Негаснуча пам'ять...»

МІЖНАРОДНИЙ ДЖАЗ-ФЕСТИВАЛЬ JAZZ BEZ У ЛЬВОВІ

У Львівській філармонії з 7 до 16 грудня проходить 12-й джазовий фестиваль «Jazz Bez» у рамках кампанії проти ксенофобії «Мистецтво толерантності».

Міжнародний фестиваль «Jazz Bez» є найбільшим музичним українсько-польським проектом, центром якого було обрано Львів. Міждержавний джазовий марафон щороку збирає десятки музикантів і організаторів та тисячі слухачів різних міст України й Польщі.

Упродовж фестивалю джазуватиме понад 100 музикантів зі США, Канади, Ізраїлю, Німеччини, Швейцарії, Великобританії, Португалії, Росії, Литви, Словаччини, Польщі та України.

У Львові джаз лунатиме у стінах Філармонії, JazzClub.Lviv, клубі Picasso та клубі «Куль».

ВИЗНАЧЕНІ ЛАУРЕАТИ ПРЕМІЇ ІМЕНІ КАТЕРИНИ БіЛОКУР

28 листопада у приміщенні Центрального будинку художника Національної спілки художників України відбулося засідання Організаційних комітетів

з присудження премії імені Катерини Білокур у галузі народного мистецтва та премії імені М. Г. Деревуса в галузі образотворчого мистецтва у 2012 році (живопис, графіка).

У виставці претендентів на здобуття премій взяли участь 20 авторів, які представили більше ста творів декоративного та народного мистецтва, живопису і графіки.

За підсумками розгляду експонованих робіт членами Організації з присудження премії імені Катерини Білокур було прийнято рішення присудити звання лауреата 2012 року художнику-керамісту Ісуповій Неллі Миколаївні (м. Київ).

За підсумками розгляду експонованих робіт членами Організації з присудження премії імені М. Г. Деревуса в галузі образотворчого мистецтва (живопис, графіка) було прийнято рішення цього року присудити звання лауреата в номінації живопис Попіновій Галині, в номінації графіка – Козуб Валерію.

Вручення дипломів лауреатам заплановано на 20 грудня 2012 під час відкриття щорічної Всеукраїнської різдвяної виставки у виставкових залах Національної спілки художників України.

«ВЕЧІР ПОЗИТИВНИХ ЕМОЦІЙ» У КИЄВІ

6 грудня до 100-річчя Національної музичної академії відбувся гала-концерт юних лауреатів конкурсу «Акорди Хортиці» та Конкурсу пам'яті П. Чайковського – у супроводі «Київської камерати».

Ідея організувати у Києві концерт для юних виконавців з провінції належить відомій скрипальці, заслуженій артистці України Богдані Півненко.

На думку організаторів події, підтримка талановитих дітей сьогодні є надзвичайно актуальною. Такий концерт допоможе юному музиканту стати впевненішим на великій сцені, здобути досвід співпраці з професійними оркестрантами і водночас почути критику столичних глядачів.

Загалом у концерті взяли участь 12 дітей віком від 9 до 15 років, які мають відзнаки і нагороди багатьох музичних конкурсів. Участь у цьому концерті стала для них дебютом на київській сцені.

ВИСТАВКА «РІЗДВЯНА УКРАЇНА»

З 1 грудня 2012 р. до 8 січня 2013 р. експонується виставка «Різдвяна Україна» творчих робіт художниці Оксани Ягодки та майстрині Світлани Вавілової (живопис, різдвяний декор, ялинкові прикраси, ялинкові іграшки, ляльки, декоративні ялинки, листівки виконані в українському народному стилі). Виставку можна побачити в Музеї гетьманства за адресою: вул. Спаська, 16-б.

«ПУЛЬСАР ПРИРПІННЯ»: МРІЇ ЗБУВАЮТЬСЯ, КОЛИ Є ДІЯ

Днями в приміщенні «Конференц Холл Ірпін» відбулася презентація журналу «Пульсар Прирпіння». На це свято завітало чимало гостей та справжніх друзів, у числі яких – відомі громадські і культурні діячі України та Прирпіння, представники творчих колективів та засобів масової інформації.

Більшість присутніх встигли заздалегідь познайомитись з новим соціально-аналітичним виданням, оскільки ще до презентації його засновники – Наталія Бойчук та Юлія Бережко-Камінська – зробили все можливе, щоб журнал не залежувався, а одразу «пішов у люди». Це принесло свій результат: на час офіційної презентації «Пульсар Прирпіння» вже отримав чимало відданих читачів. І це, безперечно, зумовило теплу, щирі й відверту атмосферу зустрічі.

Подорожі «Крालиці»: Краснодар (Кубань)

У середині листопада у Краснодарі (Російська Федерація) на базі державного бюджетного науково-творчого об'єднання «Кубанський козацький хор» відбувся Всеросійський семінар керівників народних хорових і танцювальних колективів.

Приємно відзначити, що для проведення майстер-класів у рамках цього семінару був запрошений знаний український фольклорист, заслужений працівник культури України, професор Київського національного університету культури і мистецтв Іван Григорович Сінельников і фольклорний ансамбль «Крालиця» під його керівництвом. Наші прославлені митці вже вдруге відвідали Кубань – минулого року художній керівник всесвітньо відомого «Кубанського козацького хору» народний артист Росії та України, доктор мистецтвознавства, професор, метр народнописенного виконавства й хорового мистецтва Віктор Гаврилович Захарченко теплими й щирими словами вітає «Крालицю» на головній сцені Кубанського хору і відзначив, що зустріч із нашим ансамблем для нього – це несподіване мистецьке відкриття і неочікувана радість творчості! Тому, при формуванні програми цього річного семінару у науково-творчого відділу «Кубанського хору» не виникло ніяких питань – звичайно, нашу «Крालицю»!

Іван Сінельников і «Кралація» провели три майстер-класи – керівники народних колективів зі всієї Росії із захопленням вчили українські пісні і танці, слухали й записували на відео спів наших студентів-фольклористів, долучалися до дискусій, запропонованих Іваном Григоровичем, на теми: «Вокальна робота в молодіжному фольклорному пісенному колективі», «Специфіка роботи над ансамблем, строем і сценічним образом у фольклорному ансамблі» і «Формування культури кубанських козаків під впливом української музичної творчості: історичні та регіональні особливості».

«Кралація» також взяла участь в крайовому фестивалі

«Кралація» з Віктором Захарченком та артистами Кубанського хору

Фестиваль «Живая культура» Кубань-2012

народних обрядів «Живая культура». Іван Сінельников разом із Віктором Захарченком, народною артисткою Росії, заслуженою артисткою України, солісткою Кубанського хору Тетяною Бочтарьовою (саме вона зробила відомою на весь світ українську народну пісню «А мій милий вареничків хоче!») та іншими кубанськими музикознавцями й фольклористами очолили журі цього заходу. 39 колективів зі всього Кубанського краю демонстрували своє мистецтво, багато

з них було й українських – з чорноморських козацьких станиць. Безліч українських пісень пролунало з фестивальної сцени Краснодара! «Ой чий то кінч стоїть», «Посіяла огірочки», «Чом ти не прийшов» та інші глядачі співали хором!

«Кралація» завершувала концерт у переповненій залі, пісні з Чернігівщини, Кіровоградщини, Житомирщини, Полтавщини, Рівненщини у виконанні наших студентів і викладачів супроводжувалися гучними оплесками і вигуками «Любо!», «Браво!», «Біс!» Теплими словами привітав виступ українців Віктор Захарченко: «Начебто зовсім молоді люди, дівчата і хлопці, проте настільки майстерно володіють своєю справою і так щиро співають українських пісень, що неможливо не захопитися цим колективом!»

Після концерту студенто-фольклористи КНУКІМ і Іван Сінельников довго спілкувалися з Віктором Захарченком – його цікавило все: костюми «Кралаці», манера співу наших солістів, гастрольний графік колективу, репертуарна політика. «Ваш спів для мене – це не просто співа

й захоплювалася різнобарв'ям української народної вишивки, зачаровано слухала гру на ребрі й свист різних пташок у виконанні відомого українського віртуоза – фольклориста Миколи Тотовицького – учасника ансамблю «Кралація».

Зустрічався з «Кралацією» і голова Об'єднання українців Кубані Микола Сергієнко, розпитував про сьогодення України, був щиро радий зустрічі з земляками, подарунок із Києва – Іван Сінельников за дорученням кафедри фольклору, народнописенного і хорового мистецтва КНУКІМ привіз для українських колективів Кубані кілька примірників нещодавно виданого тритомника «Співає український народний хор КНУКІМ». До речі, цього річ до КНУКІМ вступила дівчина з Кубані – Юлія Юріна, яка навчається саме на I курсі відділу фольклору, чому сприяв особисто Микола Сергієнко.

На завершення цього річного відвідування Краснодара Іван Сінельников і «Кралація» отримали особисте запрошення від Віктора Захарченка взяти участь у концертах славного колективу у Києві, що відбуватимуться у Національному палаці «Україна» у березні 2013 року і будуть приурочені до 75-річчя художнього керівника хору. Тож співпраця фольклористів КНУКІМ із всесвітньо відомим російським колективом триває!

Ансамбль «Кралація» і Іван Сінельников дякують за всебічну підтримку в організації гастрольної поїздки колективу до Краснодара і розуміння невмирущої значущості української народної пісні в світі ректору КНУКІМ Михайлу Поплавському, проректору КНУКІМ Олександру Скнарю, декану факультету музичного мистецтва Надії Брояко і – особисто – завідувачу кафедри фольклору, народнописенного і хорового мистецтва Наталії Регеші!

Валентина СІНЄЛЬНИКОВА

Іван Сінельников проводить майстер-клас

Сашко Міщенко грає з Віктором Захарченком

НОВИНИ

ВІД КЛАСИКИ ДО ДЖАЗУ

З відкриттям у 2006 році Дніпропетровської консерваторії імені Михайла Глинки відбулось не лише якісне оновлення системи вищої музичної освіти у центральному регіоні України, але й стрімке еволюціонування концертних, фестивально-конкурсних заходів, які складають невід'ємну частину загального освітнього процесу навчального закладу.

Так, у листопаді було проведено VII Міжнародний фестиваль «Музика без меж», який багатогранно представив шедеври класичної академічної музики. Проректор Московської консерваторії імені Петра Чайковського Олександр Бондурянський, іспанський піаніст Клаудіо Мартінес, професор Женевської консерваторії Денис Северін, соліст Московської філармонії Євген Михайлов, професор Одеської національної музичної академії імені Антоніни Нежданової Василь Навротський, ректор Дніпропетровської консерваторії Юрій Новіков, лауреат міжнародних конкурсів Вадим Холоденко представили не лише концертні програми, а й провели низку майстер-класів, творчих зустрічей зі студентами, викладачами і шанувальниками класичного музичного мистецтва.

14–15 грудня консерваторія стане центром українського джазового мистецтва, адже III Відкритий конкурс джазових виконавців України «У світі джазу» об'єднає понад 60 учасників із різних регіонів нашої держави. Перші два творчі змагання були присвячені фортепіанному джазовому виконавству. Натомість цьогорічний конкурс, за ініціативи ректора консерваторії Юрія Новікова, представлятиме усі спеціалізації джазового мистецтва – духові та ударні інструменти, фортепіано, акордеон, гітара, контрабас, вокал. Конкурсанти виступатимуть у номінаціях «Соліст» і «Ансамбль».

Серед членів журі конкурсу відомі джазові музиканти – народний артист України, головний редактор журналу «Джаз» Валерій Титаренко, заслужений артист України, завідувач кафедри «Музичне мистецтво естради» Донецької музичної академії імені Сергія Прокоф'єва Анатолій Лозовський, доцент кафедри «Музичне мистецтво джазу та естради» Харківського університету мистецтв імені Івана Котляревського Сергій Давидов, солістка Президентського оркестру Росії Катерина Черноусова, лауреат міжнародних конкурсів, викладач кафедри «Музичне мистецтво естради» Київського інституту музики імені Рейнгольда Глієра Дмитро Олександров, завідувач відділу «Музичне мистецтво естради» Одеського училища мистецтв і культури імені Костянтина Данькевича, лауреат міжнародних і всеукраїнських джазових фестивалів Олексій Петухов.

Організатори конкурсу – Національна всеукраїнська музична спілка та Дніпропетровська консерваторія.

Валерій ГРОМЧЕНКО

Новий дім для спадщини Михайла Вериківського

Великий рукописний архів та особисту бібліотеку видатного українського композитора, диригента, педагога, музикознавця Михайла Вериківського було нещодавно передано родиною митця на зберігання до Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України (ЦДАМЛМ).

З іменем Михайла Вериківського (1896–1962) пов'язана ціла епоха у вітчизняному музичному мистецтві. «Скрізь, де йде рух за українську музику, ми чуємо ім'я Вериківського, бо він найактивніший із сучасних композиторів», – так писала про нього українська преса 1920-х років. Михайло Вериківський працював у найрізноманітніших жанрах – від камерної музики до опери. Його називали «першовідкривачем», «талановитим заспівувачем»: він є автором першого українського балету «Пан Каньовський» та ораторії «Дума про дівку-бранку Марусю Богуславку».

Особливо вагомим є внесок Вериківського у розвиток українського оперного мистецтва. Йому належать шість опер, в тому числі – і камерна опера «Втікачі» за Михайлом Коцюбинським. Найвідомішою серед них стала «Наймичка» на сюжет поеми Тараса Шевченка, триумфальна прем'єра якої відбулася 1943 року в Іркутську, де перебувала евакуйована з Києва під

Михайло Вериківський

час війни українська оперна трупа.

1950-ті роки пройшли для митця у вкрай напруженій емоційній атмосфері. Сумнозвісні партійні постанови 1948 року, які таврували «формалізм», «космополітизм» і «буржуазний націоналізм», торкнулося і Вериківського, якому закидали «надмірне замилювання старовиною». Тоді зникла з репертуару театрів опера «Наймичка». Автора навіть звільнили з кафедри композиції Київської державної консерваторії, де він викладав, і перевели на диригентсько-хоровий факультет. В останні роки життя він не писав музики, займався музикознавчою роботою, а також – редагував твори Миколи Лисенка, Володимира Сокальського, Миколи Леонтовича, давши їм тим самим друге життя.

Деякі документи з архіву Вериківського потрапили до

архіву-музею ще у 1968 році, незабаром після смерті композитора – їх передали його доньки, Олена та Ірина. Зрештою, три роки тому родина прийняла рішення передати рукописи та особисту бібліотеку композитора до Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України. Цей безцінний скарб установа отримала від зятя Михайла Вериківського – народного артиста України та Росії, художнього керівника Київського академічного театру драми і комедії на Лівому березі Дніпра Едуарда Митницького.

Загалом до архіву потрапило понад дві тисячі документів. Передусім, це нотні рукописи (676 справ), серед яких чимало невиданих і невідомих широкому загалу творів. Це також документи, що стосуються участі Вериківського у роботі Товариства імені Леонтовича, праці митця в консерваторії, Інституті фольклору й етнографії, Спілці композиторів, викладацькі розробки. А ще – майже сотня листів до Максима Рильського, Павла Тичини, Левка Ревуцького, Пилипа Козицького, Юлія Мейтуса та інших діячів культури. Окрему частину архіву становить величезна (понад 1000 примірників) особиста бібліотека композитора. Значна частина книжок містить дарчі надписи авторів. Самостійну цінність становлять рідкісні нотні видання кінця XIX – початку XX століть.

З нагоди передачі архіву відбулася прес-конференція. У заході взяли участь представники широкого кола творчої громадськості: музикознавці, композитори, диригенти. Почесні гості ділилися спогадами, розповідали, що зроблено для збереження пам'яті про славного сина України. Так, 1996 року засновано Премію імені Михайла Вериківського, що присуджується за видатні досягнення в оперно-балетній творчості. Іменем Вериківського названо Київську дитячу школу мистецтв № 2, де створено музей композитора. Хорова капела «Почайна» Національного університету «Києво-Могилянська академія» під орудою Олександра Жигуна записала і видала на компакт-диску ораторію «Дума про дівку-бранку Марусю Богуславку», готує у грудні великий концерт з творів Вериківського у Будинку камерної та органної музики.

«Хочеться побажати, – зазначила присутня на прес-конференції відомий знавець української та світової опери, доктор мистецтвознавства, голова журі премії імені Михайла Вериківського Марина Черкашина-Губаренко, – аби всі твори композитора, що знаходяться у рукописах, були видані та виконані. Аби нашим нащадкам не довелося писати велику книгу під назвою «Музика, захована в архівах»».

Юлія ПАЛЬЦЕВИЧ

Зустріч зі співаком

У столичному Будинку актора відбулася творча зустріч із відомим оперним співаком, лауреатом багатьох престижних премій Костянтином Ріттель-Кобилянським, яка була ініційована та організована Музеєм театального, музичного та кіномистецтва України.

Народившись у Києві в талановитій акторській родині, Костянтин пройшов торованою доріжкою багатьох своїх відомих колег, – отримавши освіту на батьківщині в Одеській консерваторії, славу і визнання здобув за кордоном, у Німеччині, де сьогодні живе й працює. Окрім того, він активно гастролює у багатьох країнах світу: Франції, Великій Британії, США, Італії, Росії, Іспанії та інших. Але кожного разу з відчуттям особливої радості приїздить на батьківщину, де, судячи з реакції публіки, його пам'ятають, чекають і люблять.

Будинок актора мало не луснув від напливу глядачів, багато з яких, так і не знайшовши собі вільного місця, впродовж усього вечора стояли в проходах та сиділи біля сцени. Співак дуже вільно, невимушено і з великим почуттям гумору

Костянтин Ріттель-Кобилянський

спілкувався з аудиторією, яка, в свою чергу, вигуками «браво» супроводжувала кожний черговий номер програми.

У виконанні Костянтина Ріттель-Кобилянського прозвучала відома

сцена Скарпія з хором «Te Deum» із опери «Тоска» Джакомо Пуччіні й такі популярні твори, як «Smoke Gets In Your Eyes», «Be my love», романс «Ямщик, не гони лошадей» та інші. Під кінець зустрічі глядачі мали змогу подивитися в запису рок-опери «Містерія», яку спродюсував і в якій виконав одну з провідних ролей Князя Вогню сам Ріттель-Кобилянський. До речі, цей проєкт 2008 року став лауреатом премії «Big E» («Big Entertainment») – однієї з найпрестижніших нагород у США в галузі видовищ просто неба.

Після концерту співак більше години спілкувався з публікою, котра не хотіла з ним прощатися, роздавав автографи і фотографувався з усіма бажаючими. Таку увагу до своїх шанувальників у співака виховала, за його словами, мати, відома українська актриса Світлана Кобилянська, яка казала: «Пам'ятай, тебе люблять не тому, що ти такий хороший, а тому, що люди, котрі тебе люблять, прекрасні». Переконана, що з таким ставленням до людей і з таким потужним співочим й артистичним талантом, який продемонстрував на зустрічі Костянтин Ріттель-Кобилянський, прихильників у нього стане ще більше.

Ірина ЗУБЧЕНКО

Подарунки з усіх кінців світу

1 грудня у столиці відбувся 20-й Міжнародний благодійний різдвяний ярмарок, який організують дружини послів, дипломатичного представництва та бізнесмени.

І, справді, лише за один день у столиці України можна було придбати голландський сир, чеські пряники, пиво й кришталеві вироби, вишиванки й учолі (гердани) з Мексики, печиво й шоколад з Німеччини, суші, приготовлені шеф-кухарем посла Японії...

А скільки тут сувенірів, подарунків до Різдва – очі розбігаються. Охочі могли поласувати солоденьким, скуштувати національні страви. Один день на рік в Україні проводять благодійність від дипломатів.

– Цьогоріч відбувся 20-й різдвяний ярмарок, – розповідає Павло Кривонос, генеральний директор Генеральної дирекції з обслуговування іноземних представництв. – Щороку його організують дружини послів, диппредставництва та бізнесмени. Всі кошти йдуть на допомогу жінкам, дітям та літнім людям. І де ви ще побачите посла з дружинками, які стоять за прилавком поряд? З ними можна поговорити, сфотографуватися, випити пива...

Цього року до участі в ярмарку доєдналися посольства

Оксана Тімонова та Галина Ярмоєнко пропонують українські сувеніри на всі смаки

Латвії, Азербайджану, Палестини та Афганістану.

Українська ятка в центрі зали. Вона приваблює українськими соняшниками, барвистими рушниками, керамічними виробами.

– Враховуючи побажання дружин послів в Україні, ми привезли на ярмарок українські вишиванки, – розповідає Оксана Тімонова, начальник відділу

культури та туризму Генеральної дирекції з обслуговування іноземних представництв. – Дуже добре розійшлася кераміка Васильківського майолікового заводу. Тарілки, макітри, глечики...

...Свинина, бекон, шинка, цибуля та – найголовніше – промита перлова крупа. Барбара Зехнер Шоенбергер, дружина посла Швейцарії в Україні розливає в тарілки смачний ароматний суп. Напередодні увесь вечір провела біля плити. Результат – понад сотня ополоників перлового супу.

Гостина не безкоштовна. Виручені кошти йдуть на благодійність.

– Передусім, благодійність, – говорить Барбара Зехнер Шоенбергер, – це турбота про людей, які найбільше цього потребують. І це дуже важливо. Адже ми всі працюємо спільно. Ось тут – усі працівники посольств. Ми стали ближчими, допомагаємо одне одному. Тобто, це важливо не тільки для тих, хто отримує допомогу, але й для тих, хто допомагає.

А допомагати цього року взялися 38 країн. Кожна країна презентує і свою національну кухню, і сувеніри, і навіть – традиційну самодіяльність. Послухати співи інших країн також можна лише за гроші. Втім, і вони йдуть на благодійність.

Вишиванка з Мексики

Керамічні кавові горнятка з Чехії

Людмила ЧЕЧЕЛЬ
Фото авторки

Відкриття ярмарку «МЕДВІН: КНИЖКОВА КОЛЯДА»

Коляда University: навчимо дітей святкувати! Козацька юшка від гурту Kozak System.

Україна прийме найпрестижніший європейський фестиваль фантастики – Єврокон.

6 грудня о 12:00, виставковий центр «КиївЕкспоПлаза» павільйон 3, вхід К (вул. Салютна, 2-Б, ст. м. Нивки).

6 грудня о 12:00 почнеться офіційне відкриття ярмарків «МЕДВІН: КНИЖКОВА КОЛЯДА – 2012» та «МЕДВІН: рукоділля і хобі».

Відкриття відбудеться послідовно на трьох майданчиках:

«МЕДВІН: КНИЖКОВА КОЛЯДА»
6-8 грудня
КиївЕкспоПлаза
Українські книги за цінами видавництва
вул. Салютна, 2-Б

– першим буде – Дитячий або ж Коляда University – на якому протягом ярмарку відбуватимуться дивовижні речі: неймовірні експерименти, корисні майстер-класи, театралізовані обряди, оживатимуть казки... А 6 грудня о 12:00 маленькі читачі познайомляться з автором доброзичливо-іронічної, винахідливої, дотепної та доброї поезії Григорієм Фальковичем;

– другим – Фантастичний, оскільки на ньому о 12:30 ви дізнаєтесь, коли Україна прийме Єврокон – найбільший та найпопулярніший фестиваль професіоналів та аматорів фантастики у Європі,

заснований 1972 року. Вперше на наших теренах він відбувався у 2006 році. Як вдалося Україні вибороти право на проведення цього престижного фестивалю розповість Іраклій Вахтангішвілі, віце-президент Всеукраїнського об'єднання любителів фантастики; – третім, а за сумісництвом найсмачнішим – Книжкова кухня, яка презентує Фестиваль Куті. На цьому майданчику відвідувачів три дні частуватимуть письменники, телеведучі та гурту своєї справи – Антін Мухарський, Анна Гомонай, Ліля Мусяхіна, Надійка Гербіш, Культ Ра, гурт «Буття». А 6 грудня о 13:00 спеціально для

вас готуватимуть драйвові, шалені і справжні козаки із гурту Kozak System! Страву вони теж обрали козацьку – юшку!

У відкритті беруть участь: Едвін Задорожний, генеральний директор виставкової компанії «МЕДВІН»; Брати Капранови, письменники, видавці.

Додаткова інформація за телефоном: (067) 328-32-03 – Анна Богородіченко.

Інформаційні партнери: радіо Ера, Країна, Газета по-українськи, Український тижень, ЛітАкцент, Буквоїд.

Уся програма на сайті «Друг Читача» – vsknpu.net.ua

У Національному центрі народної культури «Музей Івана Гончара» відкрилася ювілейна виставка живопису на склі заслуженого майстра народної творчості України, лауреата премії імені Катерини Білокур Анастасії Рак.

Різдво, Великдень, Наталка Полтавка, Тарас Бульба, козаки, кохання, дитячі спогади, мрії – у її роботах вся Україна з давніми звичаями і побутом. Усе зображене настільки живе і реалістичне, що аж дух перехоплює. Дивись на картину «Колядники», й одразу ж з'являється відчуття свята, так і хочеться приєднатися до веселого гурту на малюнку і заколядувати своєї улюбленої «Добрий вечір тобі, пане господарю, радуйся...» А коти які в пані Анастасії людиноподібні, з добрими очима. От би поглядати їх, щоб аж замурали.

Анастасія Рак не стала професійним художником, але завжди про це мріяла, тому й намалювала себе з мольбертом, якого в неї ніколи не було, на картині «Я – художник».

У її роботах багато природи, яка наповнює мисткиню чудодійною енергією та дає сили для подальшої творчості.

Експоновані картини – незвичайні, щирі, глибокі, вони легко знаходять шлях до сердець глядачів. Дивує те, що Анастасія Трохимівна жодного дня не навчалася в художній школі, а так майстерно малює. Недаремно кажуть – талант від Бога.

Народилася художниця на Полтавщині, в селі Васильки Лохвицького району. Виростала серед чарівних пейзажів, розмальованих хатинок, бабусиних пісень, родинних традицій. Отак і формувався талант майбутньої

Талант від Бога

«Колядники»

майстрині, творчість якої має глибоке народне коріння.

Сюжети картин авторка бере з життя. Вона заглиблюється у найпотаємніші та найдорожчі спогади дитинства, що знаходять своє відображення в живописі. Ще маленькою дівчинкою пані Анастасія разом із родиною їздила на Лохвицький базар, де мала змогу спілкуватись із народними малярами, допитливими очима розглядати кожну їхню роботу, запам'ятовувала побачене. Спочатку малювала на фанері, полотні, потім взялася за скло (уже в Німеччині, коли потрапила туди як остарбайтер).

Старший науковий співробітник музею Івана Гончара, художник Володимир Рак розповів нам: «Живопис на склі – давня техніка. Вона існувала ще в античні часи. У східній Україні

виникла на початку ХХ століття. Дане мистецтво передбачає тривимірність, власне, це техніка

«Парубок і дівчина біля криниці»

3D. На картині має бути багато прозорих місць, аби викликати враження глибини».

Техніка малювання на склі на перший погляд видається простою: береться туш, залізне перо і робиться малюнок, після чого наносяться спочатку маленькі кольорові деталі, а потім великі плями. Але насправді ця техніка вимагає чималої уваги і, звичайно, таланту. Адже малювати потрібно дзеркально. Під час творчого процесу мисткиня жодного разу не зазирає на зворотну сторону картини.

Анастасія Трохимівна, не дивлячись на свій поважний вік (90 років!), наскільки вистачає сил продовжує віддаватися своїй улюбленій справі. Останні її роботи – графічні мистецькі твори під назвою «Колись домалюю».

Твори Анастасії Рак експонувались у Російському етнографічному музеї Санкт-Петербурга, у німецькому місті Карлсруе, в Парижі. Мистецтво «українського Матіса», так французи називали пані Анастасію за цікаве поєднання кольорів на склі, настільки їх захопило, що замість одного місяця виставки, як було заплановано, вона тривала – вісім! Довго французи намагалися розгадати секрет творчості Анастасії Трохимівни під час майстер-класів, але так їм це і не вдалося.

Директор музею Івана Гончара Петро Гончар поділився з нами: «Анастасія Рак – моя улюблена художниця. Я її знаю давно і завжди захоплювався її творчістю. Для мене Анастасія Трохимівна стоїть в одному ряді з Марією Приймаченко і Катериною Білокур».

Пані Анастасія створила власний світ у традиції народного мистецтва. Вона ні на кого не схожа. У її творах на склі існує незвичайний простір. Так і хочеться подивитися всередину – може, там хтось живе (жартує Петро Іванович).

Розглядаючи її твори, мені пригадується дитинство. Я насолоджуюся красою форми, кольору. З її творів я зрозумів, що таке мистецтво – це не те, що ти малюєш, а те, як ти це малюєш. Воно досконале тоді, коли в художника є внутрішня гармонія, коли ця гармонія існує в житті. Творити їй допомагає вища сила».

Переконалися у правдивості цих слів ви зможете, відвідавши виставку, яка триватиме до 20 грудня.

Аліна ОНОПА
Фото авторки

Сонячна Кіку та її флейта

У затишній залі йога-студії «Саттва», що на Позняках у Києві стояв аромат запашного жасминового чаю. З порога складалося враження, що ти на мить переселився в країну, де сходить сонце. Гості приходили з квітами і гарним настроєм. Тут люб'язно зустрічали всесвітньо відому виконавицю на японській бамбуковій флейті сякухаті – Кіку Дей. Перед концертом мені пощастило ближче познайомитися з Кіку й поставити їй кілька запитань.

– Як і годиться, Кіку, розкажіть, будь ласка, трохи про себе.

– Народилася я в Японії. Та так сталося, що у віці п'яти років довелося переїхати в Данію до Копенгагена. До речі, в моїй родині є японське, ірландське й навіть російське коріння! У три роки я вже почала грати на фортепіано. Й не повірите – грала класичну музику! У 16 років звернулася до флейти. А ще маю таке неперевершене бажання подорожувати й вивчати світ, знайомитися з цікавими людьми. Таким

Кіку Дей

чином, після закінчення школи, вирішила відпочити від флейти, після вступу до Датської королівської консерваторії... поїхала через Транссибірську залізницю: Росія, Монголія, Китай, Тибет... Словом, опинилася в Токіо, де й вирішила залишитися. То не просто була забаганка. Вирішила серйозно вивчити сякухаті, інструмент, про який мріяла. І тут

мені пощастило: я зустріла чудового вчителя й великого майстра Окуда Ацуя. Одночасно вивчала японську мову та безліч інших речей, приміром, як носити кімоно, влаштовувати чайні церемонії, ікебану, каліграфію.

– Нині сякухаті для вас основний музичний інструмент. Ви виконуєте класичні п'єси?..

– Так, сякухаті, японська бамбукова флейта поздовжньої форми. Стиль гри дуже характерний: протяжні мелодії зі змінним ритмом граються без перерв. Щоб урізноманітнити і поживити звук, музикант часто підвищує і знижує гучність звуку, змушуючи його посилюватися або затухати. Змінюючи кут мундштука і контролюючи дихання, отримують вібрато або варіації тону. Існує понад два десятки різновидів інструменту. Довжина його – 54,5 см. Найпоширеніша сякухаті, що має 5 отворів. Особисто для мене гра на сякухаті – це тембр, який зачаровує мене. Мої дослідження з великим майстром Окуда Ацуя, про якого я вже

згадувала, тривали десять років. Я ґрунтувала себе в Японії, але й подорожувала в інші країни Азії, Океанії, Центральної Америки...

– Як і коли відкрили для себе Україну, Київ, зокрема?

– Це мій другий візит до України. Три роки тому я приїхала до Києва в Українсько-японський культурний центр. До речі, в тому центрі відбулося приємне знайомство з Сергієм Максименком, який нині очолює йога-студію «Саттва». Він прийшов на зустріч зі своїм товаришем і флейтами. А потім ми зустрілися на європейському фестивалі у Празі. Тепер Сергій бере в мене уроки. В Україні я ще відвідала Одесу. О! Це фантастично красиве місто. А, загалом, Україна мене вражає своїми кольорами, чудовою природою: моря, річки, ліси, поля, гори... Ви увіть собі, – яке це неперевершене багатство! Все це надихає на творчість!

– Крім музики, Кіку має хобі? Чим займається на дозвіллі?

– Ооо! Коли маю час, люблю готувати їжу. І не обов'язково віддаю перевагу японській кухні. Часом готую індійські страви, європейські... До речі, сьогодні смакувала український борщ із пампушками!

...Кіку Дей. Неперевершений майстер гри на японській бамбуковій флейті сякухаті. Чудовий викладач. Професор етномузикознавства. Засновниця «Європейського товариства сякухаті». Кіку грає виключно на флейтах Джінаші Сякухаті, яким притаманний глибокий тембр і природна «дика» краса звучання.

Цього візиту кияни насолоджувалися її творчістю в Національній музичній академії України імені П. І. Чайковського. Охочі мали можливість прослухати лекцію про історію та сучасну практику виконання на сякухаті, поспілкуватися з гостею, відвідати майстер-клас.

Неповторний стиль її гри зачаровує, розслабляє... На душі стає затишно й сонячно. Та й як може бути інакше, адже Кіку в перекладі з японської – хризантема. А хризантема є символом сонця, що дає життя всьому на землі.

Людмила ЧЕЧЕЛЬ
Фото авторки

«Барви креативу» в стільному Галичі

Останнього осіннього дня, 30 листопада 2012 р. в Картинній галереї Національного заповідника «Давній Галич» відбулося цікаве дійство під назвою «Барви креативу». Цей захід передбачав знайомство галичан та гостей міста одночасно з початковим професійним та зрілим авторським мистецтвом. Представниками першого виступили майбутні митці – студенти Вищого художнього професійного училища №3 (м. Івано-Франківськ), друге презентував член Спілки майстрів народного мистецтва України, художник-аматор Володимир Головацький. Останній, окрім робіт у живописі та різьбі, ознайомив громадськість з двома власними книгами «Нехай святиться ім'я Твоє» та «Клич кривняків».

Загалом, присутні змогли побачити понад 60 творів, з яких 40 – є студентськими роботами ВХПУ № 3 та близько двох десятків – Володимира Головацького.

Відкрили захід уже традиційні ведучі подібних мистецьких презентацій, відомі режисери: директор Музею караїмської історії та культури Ярослав Поташник та методист Галицького народного дому Іванна Сорочинська. Своїми думками про представлені роботи поділилися: декан Галицький УАПЦ о. Іван Кузь, директор ВПТУ № 3 Богдан Даниляк (м. Івано-Франківськ), директор Галицької Малої академії народних ремесел Стефанія Сидорук, член Національної спілки журналістів України Мар'ян Грінер, заступник генерального директора Національного заповідника «Давній Галич» Володимир Дідух, сам автор Володимир Головацький та його товариші – архітектор Василь Крук (екс-голова Галицької райдержадміністрації впродовж кількох каденцій) і Ростислав Лотоцький.

Про діяльність альма-матері творців художніх образів у дереві, на полотні і папері розповів директор ВПТУ № 3 Богдан Даниляк. Заклад, який він очолює, цьогоріч відзначає

65-у річницю з часу свого створення. Упродовж десятиліть тут навчалися багато знаних у сучасному світі мистецтва авторів. Цікаво, що три десятки років тому в ньому розпочав здобувати освіту генеральний директор – науковий керівник НЗ «Давній Галич» Олександр Береговський (з 1977 по 1981 рік, здобув фах різьбяр по дереву; під час навчання брав участь у всесоюзних і міжнародних художніх виставках. Став лауреатом науково-технічної творчості молоді СРСР, нагороджений медаллю ВДНГ СРСР).

Училище № 3 було засновано в 1947 р. на базі артілі «Прогрес» і початково іменувалося, як «Станіславський навчально-виробничий комбінат для підготовки кваліфікованих робітників-червонодеревців». У 1992 році училищу надано статус «вищого художнього професійного». На цей час заклад здійснює підготовку фахівців за напрямками «Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво», «Різьбник по дереву і бересті», «Технологія деревини», «Монтажник експозиції художньо-оформлювальних робіт», «Столяр (виробництво художніх меблів)» та «Верстатник деревообробних верстатів». Представлені студентські роботи дають змогу вже

тепер говорити про наявність великої професійної перспективи їхніх авторів. Директор ВПТУ № 3 Богдан Даниляк висловив сподівання про подальшу, глибшу співпрацю з НЗ «Давній Галич» для прослави мистецького життя Прикарпаття.

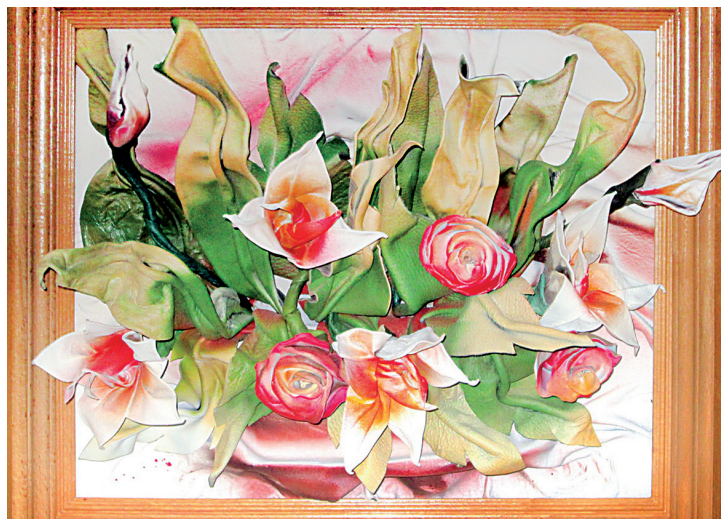
на матінці-землі, де що своєму дивиться на світ. На кожну річ у нього свій, філософський погляд, який формується саме під впливом праці біля землі, як частини неосяжної Природи, створеної Творцем.

Як говорить Володимир Головацький: «...Переді мною в черговий раз постають німі запитання, щось або хтось вимагає відповіді. Я ще сам не розумію про що говорити і що описувати, та яку роль відіграю в цьому процесі. Ці запити йдуть кожної миті, не дають мені спокою, живуть зі мною, і я живу ними... Я – Орій! Веду свій рід через історичну минувшину і прийдешнє сьогодення, через злами і падіння цивілізацій, величезні міграції людей та плин часу. Міняюся в обличчях та повадках століть, пориваю-

ся до світла і сонця, вбираю в себе джерельну вологу прийдешнього і минулого світу. Тисячі і тисячі років встаю з сонцем і лягаю з місяцем. На раменах матінки-землі несуч своє ремесло, даруючи його людям у вигляді хліба насущного. В сутності своїй дістаю дяку від Всевишнього за свою щоденну працю і як дарунок несуч своє досконале знаряддя у вигляді плуга...»

Виставка мистецьких робіт «Барви креативу» стала презентацією творчих ідей, створених студентами в процесі повсякденного навчання, і роботами зрілої людини, яка віддає свій вільний час творенню краси. Подібними заходами Національний заповідник «Давній Галич» пропагує народне мистецтво і дає можливість зацікавленій молоді звернути увагу на здобуття фаху в даній галузі, що в майбутньому безперечно відіб'ється на створенні нових чудових творів, які презентуватимуть нашу культуру не тільки в нашій державі, а й за її межами.

Андрій ЧЕМЕРИНСЬКИЙ,
член НСКУ, магістр історії

Цікавим було знайомство з Володимиром Головацьким, який за фахом є агрономом, а сьогодні очолює сільське господарство Галицького району – таким чином, усе його життя пов'язане з роботою на землі. Саме в «полудень» свого віку, він несподівано для самого себе почав творити – взявся за олівець, пензель, різець та перо. Це той випадок, коли внутрішній світ людини, його духовна наповненість, щиро, з повною відвертістю проявилася в зрілому віці так несподівано, неповторно і яскраво. Його книга «Клич кривняків» є твором про вічну сутність життя, про того, хто дістав від Творця найвище призначення – жити з людьми і для людей. Це книга про хлібороба, орія, ратая – кожен, хто візьме її до рук, неодмінно дочитає до кінця.

Самі дерев'яні рельєфні пласти із сюжетними композиціями, різьблені в особливий спосіб, свідчать, що хоча їх автор і не здобув відповідну професійну освіту, проте, щирість, переконливість і простота у зображуваному приваблюють своєю безпосередністю світогляду. Володимир Головацький як працівник

НОВИНИ

СКАРБ НАШОГО НАРОДУ

«Звичаї – скарб українського народу», – цією цитатою з книги відомого народознавця Олекси Воропая названо виставку етнографічної ляльки, що 26 листопада відкрилася в Ірпінському історико-краєзнавчому музеї. Автор виставки – заслужений майстер народної

творчості України, лауреат премії імені Данила Щербаківського Тетяна Федорова. Вона виготовляє ляльки в автентичному національному одязі. Торік, велике зацікавлення шанувальників мистецтва викликала перша в нашому музеї виставка етноляльок Тетяни Федорової. Нинішня виставка показує різні аспекти творчості талановитої мисткині. Тут експонуються ляльки, які представляють різні верстви українського суспільства і різні місцевості України в минулому. Також експонуються ляльки-закладки для книг і різдвяні ляльки-листівки. Спеціально для музею Тетяна Семенівна створила ляльки людського зросту – козака Степана і жінку Марію. Це – подарунок музею. Привертає увагу цикл ляльок-картин. Маленькі ляльки в рамках на тканині певного тла – це об'ємні картини. Їхня тематика різноманітна. Ось ілюстрація до вірша Андрія Малишка – «Ми підем, де трави похили». Зворушують своїм ліризмом ляльки-картини «Чекаю тебе», «Зустрів козак дівчиноньку...», «Дівчинка і метелик». Тетяна Федорова ілюструє своїми ляльками українську літературу і народні звичаї. Струни душі торкає багатофігурна композиція «Дівоча «меланка» йде».

Ляльки Федорової зберігаються в музеях і приватних колекціях України та різних країн світу. Її творчість – це багатство та краса вбрання і звичаїв нашого народу.

На презентації виставки начальник відділу культури і туризму Ірпінської міськради Євгенія Антонюк розповіла, що давно чула про мистецтво майстрині і була приємно вражена, дізнавшись, що ця талановита людина живе в Ірпені. Про значення творчості Тетяни Федорової говорили: перекладач, лауреат премії імені Максима Рильського Юрій Попсуєнко, художній керівник Київського обласного центру народної творчості Ніна Михайлишина, директор Ірпінської бібліотеки Олена Циганенко та інші.

Анатолій ЗБОРОВСЬКИЙ,
директор Ірпінського історико-краєзнавчого музею.
Фото автора.
Роботи Тетяни ФЕДОРОВОЇ

НОВИНИ

АВАНСЦЕНА: АКТУАЛЬНО
ПРО УКРАЇНСЬКУ ДРАМУ

Минулого тижня відділ драматургічних проєктів Національного центру театального мистецтва імені Леся Курбаса презентував перший в Україні інформаційний збірник сучасної української драматургії «Авансцена».

У ньому представлені близько сорока сучасних українських драматургів різних поколінь, подані їхні біографії та анотації п'єс, найбільш влучні відгуки критиків. Окрім представлення окремих персоналій, збірник подає інформацію про електронні бібліотеки, друковані видання, антології, альманахи, авторські збірки та літературознавчі монографії, присвячені новітній драмі. «Авансцена» також розповідає про драматургічні проєкти, конкурси та фестивалі, успіхи українських авторів за кордоном та їхню участь у міжнародних форумах.

Сцена з вистави «Самогубство самоти»
Н. Нежданого театру МІСТ

Упорядкували це видання драматурги Ярослав Верещак (голова Гільдії драматургів), Олег Миколайчук (член ради Конфедерації драматургів) та Неда Неждана (голова Конфедерації драматургів).

Поки що це видання доступне лише в електронному вигляді на сайті Національного центру театального мистецтва імені Леся Курбаса kurbas.org.ua у розділі «Бібліотека». Але, на думку нещодавно призначеного нового директора Центру Ганни Веселовської, важливо, щоб цей збірник було видано також і друком.

Сама презентація збрала небагато людей, передусім тих, хто вже представлений у збірнику і кому найбільше болить питання поширення інформації і популяризації української сучасної драматургії. А самі упорядники визнають, що це лише перший крок у своєрідній каталогізації українського драматургічного процесу, і в подальшому інформація доповнюватиметься і розширюватиметься.

Надія СОКОЛЕНКО

Віють вітри Березоля

3 грудня у самий розпал першої київської зимової хурделиці в Національному академічному драматичному театрі імені Івана Франка за підтримки Міністерства культури України відбувся урочистий вечір, присвячений 125-літтю з дня народження Леся Курбаса.

Він став своєрідним підсумком усіх тих акцій – конференцій, академій, вшанувань, фестивалів, що проходили в Україні та за її межами впродовж усього 2012 року.

Вів вечір заслужений артист України Євген Нищук. Він, зокрема, підкреслив, що «Леся Курбас надавав величезного значення акторові, який не просто добре володів ремеслом, а актору – особистості, актору освіченому, великому естету...»

Вітальне слово міністра культури Михайла Кулиняка зачитав заступник міністра, заслужений діяч мистецтв України Тимофій Кохан. У якому зокрема зазначалося, що «творчий спадок майстра став національним надбанням вітчизняного театального мистецтва», і саме Леся Курбас «заклав основи для розвитку всіх напрямків українського сучасного театру». Від себе Тимофій Кохан додав: «Зараз популярно казати, що Україна йде в Європу, однак завдяки таким постатям, як зокрема Володимир Винниченко, Леся Курбас, Олександр Довженко, ми можемо стверджувати: ми не йдемо, ми повертаємось у Європу. У театральному мистецтві дуже складно ввійти на десятиліття як реформатор,

однак саме Лесеві Курбасу це вдалося».

Від театральної громадськості з промовою виступив голова Національної спілки театральних діячів України народний артист України Леся Танюк. Він не лише окреслив творчу біографію та життєвий шлях митця, а й розповів, як саме ім'я визначного українського театального реформатора повернулося на батьківщину, крізь які терни були вимушені пройти театральні дослідники...

Продовжила урочистий вечір вистава Харківського академічного драматичного театру імені Тараса Шевченка «Вітри Березоля», створена і присвячена видатному театальному діячу Степаном Пасічником та Олександром Аркадієм-Школьніком. Уперше театр представив «Вітри Березоля» увазі глядачів 15 березня цього року в рамках міжнародної наукової конференції «Леся Курбас у контексті світової та вітчизняної культури».

У порожній чорній рамі дзеркала сцени блимали білим оком то одна, то друга афіші «Березоля» харківського періоду, світлини Курбаса, акторів та режисерів його театру, кадри кінохроніки 1920-х–1930-х років. Трагічно-урочистий настрій підсилювала класична музика, як в останній виставі Курбаса на волі – «Маклені Грасі»... Усвідомлюючи космічний масштаб генія і недорівнюваність йому жодного з сучасних акторів «Березоля» С. Пасічник розщепив образ: двоє акторів-початківців І. Ключник та Є. Моргун уособили максималістське, у вічному пошуку ество Леся Курбаса. М. Стерлік втілює у «Вітрах Березоля» образ Курбаса – «розумного арлекіна», який у північному табірному «СЛОНі» перетворився на трагічного П'єро (пантоміма з грою на фортепіано, від якого Курбаса відривають силою, але воно продовжує звучати ще дужче...)

Найзначнішою стала іпостась, втілена самим Степаном

Пасічником. Адже як автор сценічної композиції, безумовний ідеолог вистави та один із режисерів-постановників, якому ідеї Леся Курбаса є близькими по життю, Пасічник зміг акумулювати в своїй ролі всю енергію підготовки цієї вистави. Режисерським ходом С. Пасічника стало оповідання основних віх життя Курбаса крізь вірші Ліни Костенко та Р.-М. Рільке. Поезії концептуально дібрані та вибудовані у композицію, виявили пружну мускулатуру міцного та жорсткого (мов колючий дріт) каркасу думки.

Переконані, що для театральної молоді, яка разом із дослідниками творчості Леся Курбаса та іншими гостями урочистого вечора заповнила залу Національного театру імені Івана Франка, така інтерпретація, оригінальна подача життєпису та теоретичних викладок Курбаса запам'ятається на все життя.

Принагідно від себе додамо, що логічним завершенням року вшанування 125-ліття Леся Курбаса буде відзначення й 120-річчя ще одного українського митця – драматурга Миколи Куліша. Адже, як згадав під час промови Леся Танюк, вони – Леся Курбас і Микола Куліш – під час розстрілів в урочищі Сандармох у Карелії були вбиті однією кулею. Присвячена ювілею М. Куліша виставка розпочнеться 19 грудня в Київському державному музеї театального, музичного та кіномистецтва України.

Юлія КОВАЛЕНКО,
НАДІЯ СОКОЛЕНКО

«Де починається смерть, кінчається література!»

Ці рядки з вірша Сергія Жадана варто б було поставити епіграфом до акції «Біль», що холодного ясного дня 7 листопада була проведена біля історичного будинку «Слово» зусиллями працівників Харківського літературного музею, Етнографічного музею «Слобожанські скарби» ім. Г. Хоткевича, Харківського кобзарського цеху і Драматичного театру ім. Т. Шевченка. Людей на галявині перед будинком зібралось обнадійливо багато: фахівці у сфері культури, патріоти українського слова, краєзнавці, викладачі гуманітарних вузів, студенти, журналісти... Акція зіграла серця людей, що прийшли відчувати себе частиною спільноти, а ще дала змогу кожному відчувати крижаний вітерець падолисту... Він віяв, як і сімдесят п'ять років тому, нагадуючи про ті

страшні п'ять днів, коли в урочищі Сандармох (Карелія) «доблестний» чекіст М. Матвеев власноруч розстріляв 1111 «ворогів народу» з так званого соловецького етапу – вшанування двадцятиріччя приходу більшовиків до влади і винищення еліти української (і не тільки) культури водночас.

Обов'язки ведучого акції взяв на себе провідний харківський краєзнавець Михайло Красіков. «Будинок "Слово", – розповів він, – за влучним визначенням емігранта останньої радянської хвилі Василя Сокола, був "табором попереднього ув'язнення". Будинок почали заселяти в 1929 р. Сюди звідусіль збирали українську інтелігенцію, у резервації слідкуючи за її думками та імпульсами. Фактично перший у місті телефонізований будинок... Біля кожного під'їзду філер, який безсоромно

слідовав за мешканцями, які виходили на вулицю»...

Як розповіла співробітниця літературного музею Ольга Черемська, у дитсадку поруч щотижня звільнялися вихователі, бо письменницькі діти були неприборкані... Але їхніх волелюбних батьків невдовзі приборкають назавжди.

Першими заарештували М. Ялового, О. Слісаренка, згодом були ув'язнені не менш відомі мешканці «Слова»: Леся Курбас, М. Куліш, Г. Епик, В. Поліщук, В. Підмогильний, А. Крушельницький та двоє його синів Володимир і Богдан, Андрій Панів, а в Києві – Майк Йогансен... Два довжелезні стовпчики імен – стіною плачу, обеліском братерської могили виглядає нині фронтальна стіна будинку по вул. Культури, 9.

Поетичне слово С. Жадана на акції звучало немов опромінене додатковим сенсом. Поет поєднав дві доби – прочитав

власний вірш-роздум про дивовижну долю цього будинку, що є своєрідним символом культури Харкова доби Розстріляного Відродження і закінчив виступ віршем ще одного фатально безталанного мешканця «Слова» М. Семенка.

Ця акція не могла б відбутися на гідному рівні, якби не виступ акторів створеного Лесем Курбасом театру «Березиль». Заслужені артисти України Є. Плаксін і С. Бережко прочитали фрагменти літературно-сценічної композиції «Вітри Березоля», поставленої в театрі цього ювілейного для Л. Курбаса і театру року.

О. Муратов назвав «Слово» страшним будинком – кати, шпигуни, зрадники і жертви жили тут поруч. Було навіть висловлено ідею, що в цьому будинку варто було б зробити музей пам'яті жертв сталінізму.

Юлія КОВАЛЕНКО

«U» означає Україна

У Києві всьоме пройшов щорічний міжнародний фестиваль фотографії «KievFotoCom». На відміну від вітчизняної фотографічної бієнале, що свого часу гучно стартувала, проте залишилася в історії лише як разова акція, найстаріший в незалежній Україні міжнародний форум фото не здає позицій. Цьогоріч його гостями стали знамениті Ерік Ваззолер (Франція), група Sputnik Photos (Польща), Фернандо Монтіель Клінт (Мексика). Співорганізаторами виставкових проєктів були відповідні закордонні посольства.

Фестиваль «KievFotoCom» ініційовано у 2006 році. З того часу він проводиться щорічно восени у Києві. Згідно з статутом, форум складається з основної події, яка включає інтенсивну програму проєктів відомих фотографів із різних країн та програму безкоштовних майстер-класів для широкої аудиторії, і окремих індивідуальних фотографічних робіт, які реалізуються протягом року. Своєю метою він називає «введення України в контекст сучасного візуального мистецтва шляхом ознайомлення широкої аудиторії із тенденціями світової фотографії».

Цьогоріч темою VII фестивалю «KievFotoCom» організатори (галеристи Андрій та Наталя Триліські, Віктор Хаматов, а також відомий фотохудожник і популяризатор фото Віктор Марущенко) визначили «Conversation» (тобто, у роботах

Ерік Ваззолер на відкритті виставки

йтиметься про «розмову», ширше – про діалог у широкому сенсі слова: суспільний, глядач з мистецтвом тощо). Головна подія KFC-2012 відбувалася у Києві у період з 30 жовтня до 28 листопада і включала виставки і майстер-класи Еріка Ваззолера з Франції, групи Sputnik Photos з Польщі, Фернандо Монтієля Клінта з Мексики, наших співвітчизників Валерії Трубіної та Юрія Бойка.

Фото Фернандо Монтієля Клінта

Фото Еріка Ваззолера

Втім, тон на фестивалі завдала все ж таки соціальна фотографія. Мабуть, тому що найяскравіша його зірка, француз Ерік Ваззолер (він є членом агенції Zeitenspiegel у Штутгарті і постійно працює у Німеччині), спеціалізується саме на «соціальному» портретистиці. До речі, пан Ваззолер також при нагоді у

різних країнах світу проводить майстер-класи з фотографії, які стосуються теми превентивних заходів (ув'язнення, неблагополучні околиці, адаптації (інваліди) та співпраці (на прикладі Казахстану).

Добре знайомий із Україною (наші співвітчизники нерідко ставали героями його світлин і циклів), до Києва Ерік привіз нову серію портретів «Be young and shut up!» Її темою стало життя української молоді з невеликих міст та сіл, розташованих в далечині від шумних мегаполісів. «Будь молодим та замовкни!» – сама по собі назва промовиста. Втім, погляд фотографа вмістив у себе і тугу за дитинством, що минає, і роздуми про те, що чекає підлітків у дорослому світі. І – ані краплини моралізаторства!

Свій портрет сучасної України – і дуже різноплановий, створили фотографи – учасники знаменитої польської групи

Sputnik Photos. Він має лаконічну назву «U» (від «Ukraina»). І власне, тривав ще з 2009 року за підтримки організації Altemus та Вишеградського фонду. Головною темою «U» є пошук специфічного українського шляху – власної тожності. Фотографи різних національностей (поляки, чехи, словаки, білоруси) фіксували українські характери та специфіку українського життя, подорожуючи нашою країною.

Так, серія Яна Брикчинського присвячена традиціям українського села: на світлинах – похоронні процесії, ігри на снігу, робота різника. Юстина Мельникевич створила цикл портретів кримчан. Філіп Зінгер і Рафал Мілах сконцентрувалися на екологічному підґрунті існування українців із різних регіонів. На фото Зінгера – заводчани з Маківки і донецькі шахтарі. «Чорне море бетону» Мілаха присвячене занедбаним об'єктам на березі Чорного моря: героями його пейзажів постають заіржавілі судна, безлюдні бази, спорожнілі промислові споруди.

Sputnik Photos було створено у 2006 році. З самого початку група створює проєкти, присвячені життю у Східній Європі. Серед її учасників: Андрій Балко (Словакія), Ян Брикчинський, Рафал Мілах, Агнешка Райз (Польща), Андрій Лянкевич (Білорусь), Юстина Мельникевич (Грузія/Польща), Філіп Зінгер (Чехія). Основною тематикою «спутників» є соціальна міфологія, а також культурна взаємодія людей у різних регіонах Східної Європи. Першим виставковим проєктом митців став At The Border – світлина на тему нелегального ринку праці і життя нелегалів зі Східної Європи у Євросоюзі.

ЖИТТЯ ЯК МИСТЕЦТВО

Сучасне фото не обмежується лише «соціалкою». Новітнє мистецтво заради мистецтва (тобто, гра заради гри, що за часів постмодерну стала всім звичною) із використанням найновіших технологій, а головне, безупинної фантазії, – друга не менш потужна течія, що її охоче розробляють нащадки Дагера. Втім, так було у будь-які часи.

Інший, на перший погляд, максимально віддалений від соціального, підхід до фото на «KievFotoCom» продемонстрував виставковий проєкт Фернандо Монтієля Клінта Sinapsis, що містив роботи з його найвідоміших циклів Nirvana, Acts of faith та інших. Тобто – Клінт у всьому докорінно інакший! Взагалі-то, мексиканська знаменитість відома ще й як іміджмейкер. А фотограф-Клінт (мистецтво фотографії він, до речі, вивчав у знаменитій фотошколі Escuela Activa de Fotografia і в Centro de la Imágen) працює переважно із постановочними

фото й повнокадровими камерами.

Одна з його найвідоміших серій «Акти віри» присвячена темі віри у сучасному житті без прив'язки до релігії. (Тобто, віри без віри, а скоріше, як напрямку поп-культури). У Nirvana він створює іронічні сцени медитативного спокою у замкнених просторах.

«Світ хворий, але анестезія дуже дієва. Наш світ постмодерну, як його зображують у масмедіа та візуальній культурі, постає вигадкою. Аудіовізуальний шум змінює реальність та генерує «казковість» світу, що перетворює міста на блискучі вікна споживання та одноразовості, а людей у найжаданіші ринкові об'єкти. Потреба у тиші посеред хаосу стає необхідною, потреба у нирвані, як виходу до інтерпретації».

Спокій та тиша, лише тут можна побачити сутність речей, ув'язнення та порожнечу, в якій ми знаходимося у реальності сучасного суспільства.

Перенасичення інформацією – ось, що стає на шляху до самоаналізу.

Дехто знаходить це у нирвані, дехто у вірі, яка дозволяє наново переінтерпретувати все навколишнє, знайти несвідоме та нескінченне, вийти на діалог із собою та з навколишнім світом. При створенні цих проєктів я відчував себе художником, непомітно втручаючись в дії та оточуюче своїх героїв, створюючи для них певний контекст, але обов'язково залишаючи їм власний простір, щоб схопити ту невловиму взаємодію між ними, дотик справжності», – пояснює свою концепцію Клінт.

Життя на філософію намагалися перетворити і автори проєкту Universal Identification (Універсальна Ідентифікація) українці – тандем відомої художниці Валерії Трубіної та фотохудожника Юрія Бойка. Як зазначили вони, «питання «ідентифікації», певної істинності, ми намагались проявити та відстежити експериментальним

шляхом, віднаходячи архетипові структури та сюжети, що відображаються у фотографії за допомогою основних методів роботи з натурою у студійній зйомці. Переходячи від одного етапу до іншого, задаючи різноманітні теми, ми дозволяли натурі самостійно рухатися від одного образу до іншого через психологічну тимчасову «реальність» подій, що розігрувалися. Сценарій був достатньо інтуїтивним, що дозволило простежити

певний синтез між відстороненістю та повною ідентифікацією з образом».

Насправді ж, «ідентифікувати» під час KFC-2012 їм вдалося лише жіноче «Я». (На вигляд, дуже нагадує героїню «Астенічного синдрому» Кіри Муратової). Тобто, «далі – буде». Ну, авжеж! Судячи з динаміки розвитку фотофестивалю, який з кожним роком усе помітніше воліє сконцентруватися хай на небагатьох, проте дійсно заслуговуючих на пошану проєктах, чекати на продовження залишилося якийсь рік. А якщо дивитися на вплив, який зазвичай головна подія фотофоруму має на арт-середовище України (згадаємо лише минулорічний приїзд Антуана д'Агати з виставкою і майстер-класами!), – про «продовження» всіх без винятку представлених на фестивалі проєктів у творчості вітчизняних фото- і просто художників можна говорити вже сьогодні. Добре. Тобто, звертатися до найкращих взірців – це завжди тільки на користь.

НОВИНИ

«СІЛЬСЬКИЙ ЕРМИТАЖ»

Таким зібранням творів образотворчого мистецтва, які сьогодні є у фондах Пархомівського історико-художнього музею, може похвалитися далеко не кожен обласний центр України. У звичайнісінькому селі Краснокутського району, що знаходиться в ста кілометрах від Харкова, заснованому ще у 70-х роках XVII століття, зберігаються полотна Тараса Шевченка, Іллі Рєпіна, Поля Гогена, Пабло Пікассо... І не копії, а – оригінали! Здавалось би, у це важко повірити, проте...

Історія «сільського Ермітажу» започаткована у 1955 році, коли місцевий учитель історії, поціновувач старожитностей, шанувальник шедеврів світової культури Панас Луньов, разом зі своїми учнями вирішив створити у рідному селі музей.

Учні з ентузіазмом почали допомагати Панасу Федоровичу: ходили навколишніми селами і просили мешканців доставити зі своїх горіщ і сараїв забуті старі речі. Серед тих предметів знайшлися зразки українського іконопису XVIII століття, які зберегли селяни після руйнації навколишніх церков, «Портрет В. А. Харитоненка» – робота Іллі Рєпіна, кілька кавказьких пейзажів Миколи Ярошенка, дві акварелі Олександра Іванова та його етюд «Голова старця» до картини «Явлення Христа народу», натюрморт Валентина Серова, два пейзажі Олександра Калама, пейзаж Сергія Васильківського «Надвечір'я» та багато інших.

Пархомівський історико-художній музей

До роботи долучилася і сільрада, яка виділила під музей старовинний будинок, побудований графом Подгорічани ще у 80-х роках XVIII століття. Згодом меценат Павло Харитоненко відреставрував його, де й розмістив власну колекцію картин. Частина її ввійшла до зібрання Панаса Луньова.

Особливо цінують у музеї картини Казимира Малевича. У Пархомівці пам'ятають цього художника і допитливого хлопчину. Його батько Северин Малевич працював на місцевому цукровому заводі, що належав Івану Харитоненку. Майбутній художник п'ять літ учився у місцевій школі, тут почав робити свої перші замальовки.

Упродовж 35 років створений музей був просто шкільним і працював винятково на громадських засадах.

І тільки 1986-го галерея набула статусу державного – автономного відділу Харківського художнього музею. Про рівень популярності свідчить те, що протягом року його відвідують понад 10 тисяч шанувальників прекрасного, торік побувало вже 16 тисяч чоловік.

Про засновника унікального в Україні музею сьогодні нагадує меморіальна дошка на фасаді приміщення. А з 2008 року заклад носить ім'я Панаса Луньова.

Володимир СУБОТА, власкор «Культури і життя» Харківська область

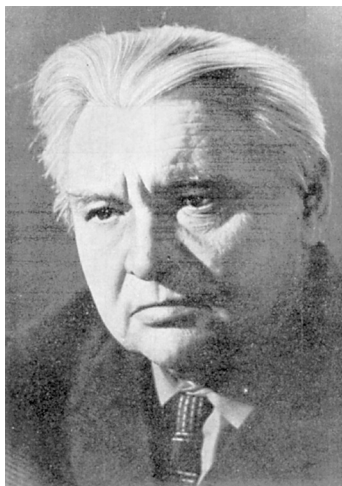
Творчий доробок Степана Данилишина

Творчість Степана Івановича Данилишина (1909–1973), члена спілки художників СРСР, члена українського театрального товариства, заслуженого діяча мистецтв УРСР, головного художника обласного музично-драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка, керівника студії образотворчого мистецтва для дітей та дорослих – своєрідне явище в українському театральному мистецтві кінця 50-х – поч. 70-х рр. XX ст.

Народився С. Данилишин 5 січня 1909 р. в с. Юхимівці Проскурівського повіту Подільської губернії в селянській сім'ї. Велике бажання здобути професійні знання й навички з образотворчого мистецтва привело С. Данилишина в 1924 р. до Одеси в Політехніку образотворчих мистецтв на відділення станкового живопису. Тут студент навчався у викладачів Д. Крайнева (академічний напрям) та Л. Мучника (реалістичний напрям), М. Гершенфельда.

У 1929 р. С. Данилишин поступає на живописний факультет Київського художнього інституту, де навчався під керівництвом художників-педагогів М. Бернштейна (навчався в академіях мистецтв у Мюнхені, Парижі, Санкт-Петербурзі в І. Ю. Рєпіна), П. Голубятникова (формалістичне спрямування, навчався в Санкт-Петербурзькій академії мистецтв у М. Рєріха, у Вищих художньо-технічних майстернях у К. Петрова-Водкіна), М. Бойчука (художника-монументаліста, навчався у Віденській, Краківській і Мюнхенській академіях мистецтв), М. Козіка (художник-реаліст, прихильник академізму, навчався в Г. Дядченка, М. Пимоненка в Києві), в учнів та однодумців М. Бойчука – В. Седяра, М. Рокицького та І. Липківського.

У 1934 р. С. Данилишин вступив на живописний факультет Ленінградського інституту живопису, скульптури і архітектури, де навчався у В. Яковлева («воюючий реаліст», негативно ставився до новітніх напрямів у мистецтві), П. Шухміна (представника «героїчного реалізму»), Б. Фогеля (Ленінградська школа живопису), В. Мешкова (працював у дусі передвижників), П. Іванівського (Ленінградська школа живопису), Д. Кіпліка. Дипломну роботу на тему «Похорони Вакуленчука» С. Данилишин виконав під керівництвом академіка Н. Петрова. Закінчивши у 1940 р. навчання, С. Данилишин був

направлений у м. Брест Білоруської РСР, де працював у художньо-виробничих майстернях, викладав спеціальні художні дисципліни на курсах підвищення кваліфікації, читав лекції з історії образотворчого мистецтва в обласному будинку народної творчості.

З книги В. М. Гайдабури «Театр, захований в архівах» ми дізнаємося, що в період Другої світової війни С. Данилишин працює в Проскурівському музично-драматичному театрі ім. М. Садовського, де був художником-постановником таких вистав: «Ой не ходи, Грицю, та й на вечорниці» М. Старицького, «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемівського, «Тітка Чарлея» Б. Томаса, «Скапен-штукар» Ж. Б. Мольєра та ін.

У 1946–1952 рр. Степан Іванович працював головним художником Коломийського музично-драматичного театру, де оформив вистави: «Без вини винуваті» О. Стровського, «Життя починається знову» В. Собка, «На старті» Ю. Мокрієва, «Любов Ярова» В. Енке, «Візит у неділю» Г. Флоринського та ін. Ескізи декорацій до вистав вказували на точне відчуття жанрових і стильових особливостей драматичних творів.

З 1952 р. Степан Іванович працює головним художником у Тернопільському музично-драматичному театрі ім. Т. Шевченка, де він оформив понад 100 вистав. У кінці 50-х – на початку 60-х рр. формується індивідуальний стиль С. Данилишина як театрального художника, який виразно проявився в оформленні вистав «Устим Кармалюк» В. Суходольського, «Наливайко» В. Грипича та В. Серпкова, «Оборона Буші» М. Старицького, «Кайдани порвіте» М. Шевченка. Манері художника властиве прагнення до реалістичної переконливості та історичної достовірності, інтерес до ліричного й емоціонального вирішення образу.

Прагнучи осучаснити оформлення спектаклю, вийти за межі побутової подібності, режисер В. Грипич спільно з художниками Данилишином та Панчуком вдається до застосування кінопроекції у виставі В. Кочетова «Брати Єршови». Наступною роботою С. Данилишина стало оформлення вистави «Ой підуй в Бориславку» Л. Болобана та Л. Предславича за І. Франком. Режисер та художник вдалися до образної метафори, зобразивши у глибині сцени постать Каменяра, розмістивши всіх героїв спектаклю за прозорою завісою.

У 60-х–70-х роках (період «великого стилю») у творчості С. Данилишина поетичність (сценографічна «поезія») і розповідь (декораційна «проза») поєдналися і набули гармонійного синтезу. Степан Іванович вдається до макетування, що дало можливість краще вирішувати завдання об'ємно-просторової композиції («Камінний господар» Лесі Українки, «Незабутне» за О. Довженком; «Перша борозна» І. Кавалерідзе та ін.).

Своєрідність обдарування С. Данилишина знайшла своє вираження у спектаклях «Камінний господар» Лесі Українки, «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемівського, «Маруся Шурай» І. Микитенка за М. Старицьким. Ескізи декорацій, макети до вистави «Камінний господар» свідчать про тонке відчуття жанрової і стильової особливості драматичної поеми. Значною подією у сфері театального мистецтва стала вистава «Незабутне» за О. Довженком, поставлена Я. Гелясом та оформлена С. Данилишином. Степан Іванович зумів глибоко сприйняти твір О. Довженка, знайти для нього відповідне сценічне вирішення. В пошуках виразності образів режисер та художник вдалися до суміжних мистецтв – балету, пантоміми та кінопроекції.

У 1967 р. С. І. Данилишину було присвоєне звання «Заслужений діяч мистецтв УРСР». Коли й привітав Степана Івановича, він, подякувавши, сказав, що тепер знає і вміє ще менше, ніж йому здавалося раніше.

Мені часто доводилося бувати в робочому кабінеті-майстерні С. Данилишина в театрі й спостерігати процес праці над створенням ескізів та макетів декорацій, розробок костюмів. У 1971 році я, будучи студентом Львівського інституту декоративно-прикладного мистецтва побував на зйомках Київської

кіностудії «Укртелефільм» фільму-вистави «По щучому велінню» М. Кропивницького (реж. Я. Геляс, худ. С. Данилишин). Зйомки відбувалися епізодами, актори вивчали окремі фрагменти фільму і грали їх перед камерою. Цілісною ж картиною вистави, як мені тоді пояснював Степан Іванович, володів лише режисер та художник.

Неоціненні можливості живопису проявилися у сценографіях С. Данилишина до опер С. Гулака-Артемівського «Запорожець за Дунаєм» (1967 р.) та М. Лисенка за І. Котляревським «Наталка Полтавка» (1969 р.), у яких були відтворені поетичні краєвиди та інтер'єри українських осель.

Також слід згадати станкові живописні твори С. Данилишина – портрети, натюрморти, пейзажі (портрет дружини, портрет дочки Валентини «Першокласниця»). У натюрмортах простежується прагнення до постійного вивчення природи («Ромашки», «Квіти», «Гладіолуси» та ін.), відчувається точність рисунка, вражає різноманітність кольорів та їхніх відтінків. Пейзажі С. Данилишина розмаїті за сюжетом і настроями. С. Данилишин умів передавати мінливий стан природи з ранковим чи вечірнім освітленням («Ріка Серет», «Осінь», «Гірський потік», «Тернопільське озеро»). Окрему групу полотен С. Данилишина становлять міські краєвиди («Кременець. Гора Бона», «Вид на театр», «Парк біля озера»).

Багато зусиль докладав Степан Данилишин до створення пристойної мистецької студії в Тернополі. Метою навчання була підготовка учнів до вступу в художні училища та надання теоретичної і практичної допомоги у вивченні основ образотворчої грамоти художникам, які не закінчували спеціальних художніх закладів освіти. Учні Степана Данилишина успішно складали іспити і вступали в художні училища Одеси, Львова, Косова й ставали знайомими художниками (П. Кукурудза, М. Піпан, С. Ковальчук, Б. Збриський, Л. Романюк, С. Чубко, Ю. Чумак та ін.). Педагогічна діяльність Степана Івановича до певної міри вплинула на відкриття у 1975 р. дитячої художньої школи в місті Тернополі.

Михайло АВДИКОВИЧ, завідувач відділення образотворчого мистецтва Волочиської ДШМ Хмельницької області

1 грудня, напередодні ювілею Григорія Сковороди, високодостойне зібрання знайшло у спадщині мислителя підказку до подолання в суспільстві духовної кризи.

«Григорій Сковорода як гасло часу» – таку назву отримав ювілейний міжнародний форум, присвячений 290-й річниці від дня народження видатного українського філософа, просвітителя, поета та музиканта.

Цей захід зібрав у Духовно-просвітницькому центрі Києва представників науки, освіти, культури, видавничої справи, духовно-просвітницьких закладів та громадських організацій. Організаторами виступили Всеукраїнський народний університет українознавства ім. Г. С. Сковороди, Український фонд культури, Міністерство культури України та інші організації, серед яких редакції журналу «Українська культура» та газети «Культура і життя».

«Сковорода для нас – духовне знамено, представник християнського способу життя, – сказала голова оргкомітету, академік, проректор Всеукраїнського народного університету українознавства імені Г. С. Сковороди Галина Сагач. – Тому й зібралася еліта – Герой України Борис Олійник, лауреати Національної премії України імені Тараса Шевченка – Леонід Андрієвський, Володимир Стадніченко, Петро Перебийніс та інші. Ці люди втілюватимуть у практику християнські, кордоцентричні ідеї філософа. Сьогодні дійсно форум духу, адже ідеєю Григорія Савича була ідея горньої, тобто духовної України».

Форум духу

На ювілейному міжнародному форумі

Пані Сагач вважає захід підготовчим до 300-річчя мислителя. Він етапний у духовно-просвітницькій роботі з населенням, яка продовжується і до якої долучається згаданий народний університет. «Працюємо як з високими аудиторіями, так і з не дуже щасливими – в тюрмах, колоніях, богадільнях, інтернатах-сиротинцях», – розповіла Галина Сагач.

У вітальному слові голова Громадського організаційного комітету Великого проекту «Григорій Сковорода – 300» Борис Олійник сказав: «Чи знайдеться народ, який мав таку нерозгадану фігуру як Григорій Сковорода? Він умів поєднати біблейську лексику з простою українською

мовою». Заступник директора Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України Сергій Гальченко повідомив про збереження в інституті найповнішої колекції рукописів просвітителя. Водночас із радістю від здійснення перекладу творів письменника українською мовою, він висловив стурбованість можливістю зникнення давньої української мови. Науковець поділився ідеєю видати факсимільне відтворення рукописів, передрукувати тексти мовою оригіналу і в перекладі сучасною українською. Але вже сьогодні, з дозволу інституту, рукописи мислителя можна побачити в Інтернеті.

Промовці згадали Г. Сковороду як творця образів козацького

лицарства, називали його першим, хто ввів у літературу персонажі простих українців; йшлося про його вклад в образотворче мистецтво як графіка і знавця символів.

«Батько акції», один з ініціаторів проведення круглого столу, де було створено Громадський комітет для виконання проекту «Григорій Сковорода – 300», публіцист Володимир Стадніченко став для нас гідом у віртуальній подорожі до Токайських садів, що в Угорщині, де ювіляр перебував у 1745–1750-х роках. «Я переконався, що в Угорщині цікавляться Сковородою та готові зробити цілу залу на його ім'я в Токаї», – повідомив публіцист. А голова Спільки українських письменників Словаччини Іван Яцканин довів, що для Особистості знайшлося місце і в словацькій свідомості.

Заслужений журналіст України Віктор Пасак, член правління згаданого комітету, виступив із доповіддю «Григорій Сковорода і засоби масової інформації». Він пригадав, як після створення комітету ЗМІ вирішили приділяти більше уваги темі духовного бачення України Г. Сковородою. Розповів про нелегкий шлях до глядача фільму Р. Сергієнка за сценарієм М. Шудрі «Відкрий себе», присвячений мислителю (вийшов на екран через 20 років після створення у 1972 році). Завдяки ініціативі промовця, стрічку подивилася аудиторія Київської державної телерадіокомпанії. І ми оцінили це кіно та почули розповідь про нього від оператора Олександра

Ковалю, який отримав за роботу Шевченківську премію.

Віктор Пасак розповів про публікації в ЗМІ з теми «Григорій Сковорода», зокрема, в журналі «Українська культура», газетах «Культура і життя» та «Кримська світлиця» і назвав журналістів, які займаються нею в Україні, закликавши інших приєднуватися до розробки теми.

Форум прийняв звернення до громадськості України та світу, в якому йдеться про великий проект «Григорій Сковорода – 300» авторства вчених під керівництвом Івана Гришина, професора Харківського національного університету сільськогосподарства імені Петра Василенка, започаткований до 300-річного ювілею просвітителя. Деякі його завдання назвав Володимир Стадніченко. Це надання проекту статусу «Національний проект України XXI століття», звернення до ООН з пропозицією провести в Києві у 2022 році, до ювілею Г. Сковороди, черговий Все-світній саміт із сталого розвитку під девізом: «Духовність і мораль на XXI століття», відкриття в столиці Державного літературно-меморіального музею Г. Сковороди, здійснення повного академічного видання його творів тощо. Навіть звернення до влади з пропозицією внести до преамбули Конституції України сквородинівське поняття «щастя» як мету українського народу!

Володимир Стадніченко побажав учасникам форуму пронести якомога далі по життю сквородинський настрій і закликав до практичної роботи.

Багатогранність таланту поета

28 листопада в Національному музеї літератури України відвідувачі знайшли пізнавальним літературно-мистецький вечір пам'яті Богдана Лепкого.

Гостям розкрили багатогранність таланту українського поета, прозаїка, літературознавця, критика, перекладача, історика літератури, видавця, публіциста, громадсько-культурного діяча та художника, 140 років від дня народження якого відзначали цього року. Були гармонійно поєднані можливості закладу та акторів, які донесли до нас магію творчості Б. Лепкого. А музичний супровід виступів зробив її сприйняття неперевершено приємним. Співзвучно глибокому ліризму творчості нашого героя звучали бандура та флейта Пана заслужених артистів України Тараса Столяра та Андрія Войчука. Із почуттям виконав соліст Національної капели бандуристів Максим Воловоденко твір «Журавлі» (Чуєш, брате мій...)

Задоволення присутні отримали від прочитання Валентиною Гришкокіною казки «Мишка» та виконання поезій заслуженим

артистом України Євгеном Нищуком та Мариною Кравчук.

Для відвідувачів провели екскурсію виставкою «Я жив тобою, Україно», підготованих до ювілею митця. Експонуються оригінальні фото, прижиттєві видання творів письменника, закордонні видання, епістолярна спадщина, образотворчий ряд із фондів та бібліотеки музею, а також бібліотека імені О. Ольжича.

«Постать Богдана Лепкого не до кінця відкрита, оскільки багато років була під грифом заборони, – сказав ведучий заходу Богдан Нищук. – Важливо, що ми наздоганяємо забуті роки».

Виконуюча обов'язки завідувача сектору мовної політики Департаменту у справах релігій та національностей Міністерства культури України, що організувало захід, Тетяна Гайдар озвучила вітальне слово від міністра культури Михайла Кулиняка. В ньому зазначено: творча спадщина митця становить понад 80 власних книг, серед яких повісті, оповідання, збірки віршів та поем, літературознавчі розвідки, статті літературно- та мистецького спрямування. Він упорядник і видавець 62-х

На літературно-мистецькому вечорі пам'яті Богдана Лепкого

томів творів української класики. Вірш поета «Журавлі» («Чуєш, брате мій») на музику брата Левка Лепкого став народною піснею. Створене Богданом Лепким не підлягає забуттю.

«Скільки він вкладав часу в те, щоб ми знали свою історію!», – виразила захоплення старший науковий співробітник Інституту літератури

імені Т. Г. Шевченка НАН України Наталія Лисенко-Єржиківська. І розповіла про епізоди з життя видатної людини, а також ознайомила нас із витягами із листів Б. Лепкого із книги «Журавлі повертаються...», виданої 2001 року В. Качканом. Епістолярна спадщина дозволяє збагнути почерк митця. В ній є сповнені болем слова про незнання

українцями своєї минувшини, через що він хоче розповісти про неї. Наш герой видає твори польською і німецькою мовами, є першим письменником – послом українського слова на Заході у ХХ столітті. Живучи за кордоном, розповідає полякам про наших письменників, видаючи книжку, представляє українську літературу від давнини до сучасності, а львівську богему інформує про розвій нової літератури на Заході. За рубезем усвідомлює необхідність звернення до своєї культури та праці в напрямку, згодом названому критиками неореалізмом.

Працівник кібернетичного центру Наталія Столяренко поділилася думками: «Я не знала, що Богдан Лепкий переважно частину свого життя перебував у Польщі та писав з-за кордону. Варто зробити цикл лекцій про цю особистість, твори якої знаємо, а життєвий шлях – мало».

Зацікавились? До 15 грудня відвідайте згадану виставку в музеї!

Сторінку підготувала
Світлана СОКОЛОВА
Фото Юрія ШКОДИ

з 10 до 16 грудня 2012 року

НАЦІОНАЛЬНА ОПЕРА УКРАЇНИ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

www.opera.com.ua

Вул. Володимирська, 50, тел. 279-11-69 (каса)

- 11 – Ж. Бізе – Р. Шедрін «Кармен-сюїта»,
М. Римський-Корсаков «Шехеразада»
12 – М. Мусоргський «Борис Годунов»
14 – Дж. Россіні «Севільський цирюльник»
15 (12.00) – М. Скорик «Мойсей»
15 (19.00) – Х. Левенсхольд «Сильфіда»
Вартість квитків: 20–300 грн.

НАЦІОНАЛЬНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

www.ft.org.ua

Пл. Івана Франка, 3, тел. 279-59-21 (каса)

- 11 – Т. Кандаля «Сентиментальний круїз»
12 – І. Франко «Перехресні стежки» прем'єра
13 – Е.-Е. Шмітт «Маленькі подружні злочини»
14 – Т. Шевченко «Назар Стодоля»
15 – І. Котляревський, М. Лисенко, О. Скрипка
«Наталка Полтавка»
16 (12.00) – Г. Гладков, В. Ліванов, Ю. Ентін
«Бременські музиканти»
16 (19.00) – І. Афанасьєв «Урус-Шайтан»
Камерна сцена імені Сергія Данченка
13 – Е. де Філіппо «Я – спадкоємець» прем'єра
14 – Т. Ружевич «Стара жінка висиджує»
15 – І. Франко «Увертюра до побачення»
Вартість квитків: 20–250 грн.

У приміщенні театру

- 15, 16 – Рік, коли я не народився прем'єра
(Московський театр-студія О. Табакова)
Вартість квитків: 350–3500 грн.

НАЦІОНАЛЬНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР
РОСІЙСЬКОЇ ДРАМИ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

www.rusdram.com.ua

Вул. Б. Хмельницького, 5, тел. 234-42-23 (каса)

- 14 – Ж. Ф. Реньяр «Шаленство кохання» прем'єра
15 – М. Булгаков (за М. Сервантесом)
«Дон Кіхот. 1938 рік»
16 (12.00) – Р. Куні «Занадто одружений таксист»
16 (19.00) – О. Островський «Тепленьке місце»

Нова сцена

- 11 (20.00) – Е. Мазія «Гри на задньому дворі»
15 (15.00) – Н. Лабют «Жирна свиня»
16 (18.00) – Н. Ерпулат, Й. Хільє «Скажена кров»

Сцена «Під дахом»

- 14 – «Шлюби укладаються на небесах...»
(за Л. Толстим)
15 – І. Виріпаєв «Валентинів день»
16 – «Edith Piaf: життя в рожевому світлі»
Початок вистав о 20.00
Вартість квитків: 10–200 грн.

У приміщенні театру

- Вистави Театральної компанії «Бенюк і Хостікоєв»
12 – Д. Фріман «Люкс для іноземців»
13 – Дж. Стейнбек «Про мишей і людей»
Вартість квитків: 90–500 грн.

АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР ДРАМИ
І КОМЕДІЇ НА ЛІВОМУ БЕРЕЗІ ДНІПРА

www.drama-comedy.kiev.ua

Просп. Броварський, 25, тел. 517-89-80 (каса)

- 11 – Ф. Достоевський «Опіскін. Фома!»
прем'єра
12 – В. Войнович «Граємо Чонкіна»
13 – Д. Таборі «Майн кампф, або Шкарпетки у
кавнику»
14 – Л. Толстой «Анна Кареніна»
15 (12.00) – «Попелюшка» прем'єра
16 – Ф. Сологуб «Кручений біс»
Вартість квитків: 40–120 грн.

Мала сцена

- 15 – Л. Піранделло «Трохи вина, або 70 обертів»
16 – А. Крим «Дзвінок з минулого»
Початок вистав о 15.00
Вартість квитків: 80–100 грн.

Вільна сцена

www.vilnascena.kiev.ua

Вул. О. Гончара, 71, тел. 486-80-40

- 14 (20.00) – Я. Пулинович «Наталчина мрія» прем'єра
15 (19.00) – «Жінка з минулого»
(за Р. Шиммельпфеннінгом)
16 (19.00) – «Безхребетність» (за І. Лаузунд) прем'єра
Вартість квитків: 40 грн.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР ОПЕРЕТИ

www.operetta.com.ua

Вул. Велика Васильківська, 53/3, тел. 287-26-30

- 12 – І. Поклад «Таке єврейське щастя»
14 – Welcome to Ukraine, або Подорож у кохання
Вартість квитків: 20–150 грн.

Театр у фойє

- 16 – Ж. Оффенбах «Ключ на бруківці,
або Пригоди весільної ночі»

У приміщенні театру

- 13 – Концерт Любові Казарновської
Вартість квитків: 200–1000 грн.

АКАДЕМІЧНИЙ МОЛОДИЙ ТЕАТР

www.molody.kiev.ua

Вул. Прорізна, 17, тел. 278-73-92 (каса)

- 12 – Джон Патрік «Моя дорога Памела»
13 – Р. де Вос «Поки мама не прийшла»
14 – Г. Квітка-Основ'яненко «Сватання на Гончарівці»
15 – І. Коваль «Маринований аристократ»
16 – П. Гладилін «Афініські вечори»

Камерна сцена

- 11 – М. Шизгал «Любоф!»
12 – К. Малініна (за Г. Маркесом)
«Очі блакитного собаки» прем'єра
Вартість квитків: 30–90 грн.

КИЇВСЬКИЙ МУНІЦИПАЛЬНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ
ТЕАТР ОПЕРИ І БАЛЕТУ ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА

www.musictheatre.kiev.ua

Вул. Межигірська, 2, тел. 425-31-16

- 12 (13.00), 16 (12.00) – Б. Павловський
«Білосніжка та семеро гномів»
13 (13.00) – О. Білаш «Пригоди Буратіно»
14 (13.00) – Д. Шостакович «Панночка і Хуліган»
15 (12.00) – Концерт за участі учнів та студентів
Київського державного хореографічного
училища
15 (19.00) – М. Римський-Корсаков
«Ніч перед Різдвом»
Вартість квитків: 20–150 грн.

АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР
ЮНОГО ГЛЯДАЧА НА ЛИПКАХ

www.tuz.kiev.ua

Вул. Липська, 15/17, тел. 253-62-19

- 14 (19.00) – Леся Українка «Лісова пісня»
15 (19.00) – П. Бомарше «Шалений день»
16 (13.00) – Г.-Х. Андерсен «Принц і Принцеса»
16 (19.00) – А. Чехов «Вишневий сад» прем'єра

Мала сцена

- 15 (11.00) – С. Белов, С. Куваєв «Не хочу
бути собакою» прем'єра
16 (11.00) – О. Несміян «Ти особливий»
Вартість квитків: 20–50 грн.

КИЇВСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР ЛЯЛЬОК

www.akadempuppet.kiev.ua

Вул. М. Грушевського, 1-а, тел. 278-58-08

- 15 (11.00) – М. Петренко «Про Курочку Рябу
та Сонечко Золоте»
15 (13.00) – Ю. Сікало (за Ш. Перро) «Кіт у чоботях»
15 (15.00) – Я. Мірсаков «Поросятко Чок»
15 (17.00) – Н. Гернет «Чарівна лампа Аладдіна»
16 (11.00) – В. Орлов «Золоте курча»
16 (13.00) – М. Астрахан, Є. Жуковська «Нові пригоди
Піфа» прем'єра
16 (15.00) – Є. Шварц «Попелюшка»
16 (17.00) – О. Толстой «Золотий ключик»
Вартість квитків: 40 грн.

КИЇВСЬКИЙ МУНІЦИПАЛЬНИЙ
АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР ЛЯЛЬОК

www.puppet-theater.kiev.ua

Вул. Миропільська, 1, тел. 513-15-00

- 15 – С. Куралех «Попелюшка»
16 – Г. Усач, С. Єфремов «Котик та Півник»
Початок вистав об 11.00 та 13.00

АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР «КОЛЕСО»

www.koleso.teatr.kiev.ua

Андріївський узвіз, 8, тел. 425-04-22

- 11, 12 – Ж. Ануй «Генерали у спідницях»
14 – «Пристрасті дому пана Г.-П.» (за Оленою Пчілкою)
15, 16 – Ж.-Б. Мольєр «Уявно хворий»

Камінна зала

- 12 – К. Людіві «Примадонни»
14 – Р. Шиммельпфенніг «Під тиском 1–3»
Вартість квитків: 40–120 грн.

АКАДЕМІЧНИЙ ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР НА ПОДОЛІ

www.theatreonpodol.com

Андріївський узвіз, 206, тел. 425-54-89

- Театральна вітальня**
11 – М. Лоранс «Моє століття»
12 – Фантазія-шансон «Люксембурзький сад»
Вартість квитків: 50–70 грн.

У приміщенні Малої зали

Палацу мистецтв «Україна»

- 11 – М. Камолетті «La bonne Anna, або Як зберегти сім'ю»
12 – А. Крим «Звідки беруться діти?»
13 – О. Коломієць «Фараони»
Вартість квитків: 70–90 грн.

КИЇВСЬКА АКАДЕМІЧНА МАЙСТЕРНЯ
ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА «СУЗІР'Я»

www.suzirja.org.ua

Вул. Ярославів Вал, 14-б, тел. 272-41-88

- 10 – Л. Хохлов «Довершений Чарлі»
11 – Т. Іващенко «Мені тісно в імені своєму...»
15 – Дж. Маррелл «Сміх лангусти»
16 – І. Франко «Украдене щастя»
Початок вистав о 19.00
Вартість квитків: 50–150 грн.

Мікросцена

- Вул. Ярославів Вал, 16
11 – О. Дударев «Ти пам'ятаєш, Альошо...»
12 – Ж. Ануй «Жайворонок»
13, 15 – М. Булгаков «Маргарита»
14 – Х. Левін «Холостяки і холостячки»
16 – Р. Білецький «Розмова, якої не було»
Вартість квитків: 50 грн.
У приміщенні театру
12 – Концерт Бориса Гребенщикова
Вартість квитків: 600–1200 грн.

ТЕАТР ПЛАСТИЧНОЇ ДРАМИ НА ПЕЧЕРСЬКУ

www.ktpd.ho.com.ua

Вул. Шовковична, 7а, тел. 253-93-83

- 14 – «Маленький принц» (за А. де Сент-Екзюпері)
15 – К. Гоцці «Король-Олень»
Вартість квитків: 50–60 грн.

НОВИЙ ТЕАТР НА ПЕЧЕРСЬКУ

www.newtheatre.kiev.ua

Вул. Немировича-Данченка, 5, тел. 285-65-50

- 13, 14 (19.00) – «Salida Cruzada – 8 кроків танго»
15, 16 (18.00) – А. Чехов «Святою ніччю»
Вартість квитків: 80 грн.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР ТЕАТРАЛЬНОГО
МИСТЕЦТВА ІМЕНІ ЛЕСЯ КУРБАСА

www.kurbas.org.ua

Київ, вул. Володимирська, 23в, тел. 279-50-69

- 14, 15 – «Польові дослідження з українського сексу»
(за О. Забужко)

НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР

www.nut.kiev.ua

Вул. Михайлівська, 24ж, тел. 279-32-78

- 14 – Н. Уварова «Шахрайки?.. Лесбійки?! Красуні!»
15 – А. Арканов, Г. Горін «Маленькі комедії великого
дому» прем'єра
16 – В. Кіно «Сім чудес малої Піаф»
Вартість квитків: 70 грн.

Театр «Божья коровка»

- 15 – С. Тейлор «Подорож на чарівний острів»
16 – Н. Уварова «Фізкультура для Баби-Яги»
прем'єра

Початок вистав о 12.00

Вартість квитків: 40 грн.

КИЇВСЬКИЙ ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР «БРАВО»

www.teatr-bravo.kiev.ua

Вул. Олеся Гончара, 79, тел. 486-40-22

- 11 – В. Апостоловський «Чоловік у відраженні...
або Роги на щастя» прем'єра
12 – Н. Птушкіна «Одружіться зі мною»
13 – М.-Б. Мариньє «Кохання у валізі»
14 – Н. Птушкіна «Моя дружина йде до італійця»
15, 16 – Ж. Марсан «Успіх? Скандал? Триумф!!!»

НАЦІОНАЛЬНИЙ БУДИНОК
ОРГАННОЇ ТА КАМЕРНОЇ МУЗИКИ

www.organhall.kiev.ua

Вул. Велика Васильківська, 77, тел. 528-31-86

- 10 – Л. Назаренко (сопрано), М. Білич (скрипка),
М. Сидоренко (орган)
11 – Н. а. І. Кучер (віолончель), Т. Войтех (ф-но),
І. Харченко (орган)
12 – Народна академічна хорова капела «Почайна»
13 – Квартет ім. М. Лисенка, камерний ансамбль
«Київ-брас», К. Баженова (ф-но)
14 – Н. а. І. Калиновська (орган)
15 – З. а. М. Солов'яненко (сопрано), С. Котко
(колоратурний бас), Т. Войтех (ф-но), В. Бала-
ховська (орган)

НАЦІОНАЛЬНА ФІЛАРМОНІЯ УКРАЇНИ

www.filarmonia.com.ua

Володимирський узвіз, 2, тел. 278-16-97 (каса)

- 10 – Концерт до 80-річчя заснування Академічного
хору імені П. Майбороди Національної радіоком-
панії України
12 – Національний заслужений академічний
симфонічний оркестр України, К. Карабиць
(диригент), Е. Жулен (валторна) Франція
13 – Заключний концерт лауреатів III Міжнародного
конкурсу інструментальних ансамблів
імені Д. Бортянського
14–16 – Міжнародний фестиваль гітарної музики
«Київ-2012»
14 – Урочисте відкриття фестивалю.
Ф. Берньєр (гітара) Іспанія
15 – К. Маркіоне (гітара) Італія
16 – Урочисте закриття фестивалю.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПАЛАЦ МИСТЕЦТВ «УКРАЇНА»

www.palace-ukraina.kiev.ua

Вул. Велика Васильківська, 103, тел. 247-23-16

- 13, 14 – Валерій Леонтьєв
15 – Тото Кутуньо
Мала зала
Театральний центр В.ROOM
11–13 – вистави Київського академічного
театру на Подолі
15 – Х. Мільян «Ціаністий калій... З молоком чи без?»
Театр-студія «Образ»
16 – EL Patio Latino.
Мім-театр ексцентрики та буфонади «Happy People»

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦИРК УКРАЇНИ

www.circus.kiev.ua

Пл. Перемоги, 2, тел. 486-39-27 (каса)

Програма «Цирк класичний, фантастичний»

Примітка.

У репертуарі можливі зміни
Підготувала Алла ЯКОВЕНКО

Таланти не мають перешкод

У концертній залі Національної музичної академії імені П. І. Чайковського відбувся гала-концерт заключного етапу Всеукраїнського фестивалю творчості людей з особливими потребами «Барви життя».

Цього року у фестивалі взяли участь понад 200 представників з різних куточків України. Засновником акції вже не перший рік виступає Міністерство культури України.

Фойє консерваторії перетворилося у виставковий зал.

Тетяна Березка з Косова, що на Івано-Франківщині, привезла до Києва неймовірної краси сорочки-вишиванки, рушники, серветки. Роботи виконані майстерно і з любов'ю. Долаючи недуги, пані Тетяна закінчила Львівську академію мистецтв, працює в музеї, на дозвіллі займається художньою вишивкою. У неї росте чудовий син Олексій, який тішить матусю майстерною грою на скрипці.

– Я живу нею, – говорить Лариса Володимирівна, мама Тетяни, яка супроводжувала доньку до столиці. – Ось грамоти,

Тетяна Березка разом з мамою серед рушників

подяки. З усіх виставок приїздить з нагородами.

Увагу відвідувачів привертають роботи з бісеру. Здається, з літа залетів метелик і застиг у вишивці дрібнюсінками бісеринками. Кольє «Айстри», комірець «Маргаритка», прикраси для волосся «Орхідеї»... Ці дивовижні речі виготовила інвалід першої групи по зору Дар'я Ланкевич з Энергодара, що на Запоріжжі.

Ярослав Волощук, представник обласної організації

інвалідів з Буковини. Його заняття – фотографія. На виставку привіз з десяток робіт, а загалом у його арсеналі їх сотні. Він охоче коментує кожну роботу. Знає й пам'ятає всіх своїх героїв. Перевагу віддає фоторепортажам. Ярослав Миколайович свій куточок виставки назвав «Буковина – край, де варто жити!» Ось так варто любити свій рідний край і справу, якою займаєшся.

Дехто з відвідувачів хотів доторкнутися до робіт Лариси Заток, яка привезла свої картини з селища міського типу Лисянка, що на Черкащині.

– Думала, що це акварель, – розгублено розводить руками відвідувачка виставки Тетяна Сергійчук. – Це ж треба, – такий дрібненький хрестик і така майстерна техніка.

Лариса місяцями малює свої чудові роботи голкою з ниткою. Майстерно й зі смаком підбирає кольори.

Світлана Кузнецова з Чернігова малює олією.

– Частіше малюю природу, квіти, – розповідає Світлана. – Це – надихає, додає сил.

Третьюкласниця Віталіна Гирська з села Юрківка, що в Уманському районі на Черкащині, чи не наймолодша учасниця фестивалю. Віталіна декламує вірші й чудово співає. Вона міцно тримає Диплом переможця, а троянду дарує матусі Тетяні. Пані Тетяна втирає сльози.

На сцені Тимофій Кохан, заступник міністра культури України.

– Сьогодні ми зібрали переможців фестивалю конкурсів. Їх близько 200 чоловік. А загалом у відбіркових турах брали участь 6–7 тисяч чоловік з усіх регіонів України. Фестиваль започатковано в рамках відзначення Міжнародного дня інвалідів. Хочу наголосити, що цей творчий мистецький фестиваль – це можливість, у якій кожна людина може відчути себе без вад, повноцінним членом суспільства. Ці люди настільки сильні, що ми іноді маємо в них повчитися. Ці люди впевнені в своєму «я».

Тимофій Кохан зачитав офіційне вітання учасникам та гостям заключного етапу Всеукраїнського фестивалю творчості людей з особливими потребами

Віталіна Гирська радіє нагороді

«Барви життя» від міністра культури Михайла Кулиняка.

На сцені учасники заходу кружляють у танку на візочках, читають вірші, пісня заповнює залу.

– Життя прекрасне! Світ чудовий! – чую впевнений голос поруч.

Сильні і мужні. Талановиті і красиві. Ми справді маємо в них вчитися: бути добрими, щирими й відвертими, бачити яскраві барви життя.

Людмила ЧЕЧЕЛЬ
Фото авторки

Вишивальниця Лариса Заток

Жіночі прикраси з бісеру Дар'ї Ланкевич з Энергодара

(Продовження. Поч. у № 14–16, 2011)

Ящик – скринька – шухляда

Найбільш «українським» серед іменників цієї тематичної групи навчальне видання «Антисуржик» називає слово *скриня*, яке вживалося в нас на позначення виду меблів, а також посудини у млині, куди падає борошно. Ще порівняно недавно *скриня* була майже в кожній хаті: у ній зберігали одяг, коштовні речі. Слово увійшло у прислів'я «Добра (мудра) господиня, коли повна *скриня*».

Скринькою сьогодні зовуть малу *скриню*. До неї, спеціально обладнаної (має насамперед отвір), вкидають кореспонденцію. З цим словом існують сполучення *поштова скринька, скринька для скарг і пропозицій, скринька для запитань, скринька для бюлетенів* тощо. *Шухляда* – це висувний ящик, що вважається частиною меблів (шафи, стола, буфета). У *шухлядах* можна тримати ножі, ложки, виделки, ключі, зошити, інші дрібні предмети, туди складають білизну.

Слово *ящик* відоме в українській мові, але, як засвідчує Словник Бориса

Грінченка, його ще в позаминулому столітті вживали в значеннях: а) частина воза; б) куклик. Сьогодні такі значення майже втрачені, натомість розвинулися інші. Цю лексему рекомендують нині використовувати в розумінні дерев'яний предмет для зберігання або перевезення речей.

Багато хто не розрізняє змісту слів *ящик, скринька, шухляда* і вживає *ящик* там, де в літературній мові узвичаїлися інші іменники. Неправильно: *поштовий ящик, ящик письмового стола*. Треба: *поштова скринька, шухляда письмового стола*.

Письменний – грамотний

Що в них спільного? А чим відмінні?

Письменний – який уміє читати й писати. «Я думав, ти з *письменних!*» (Микола Бажан), «Він був *письменний* по церковному і в неділю любив урочисто читати Псалтир» (Олександр Довженко).

Грамотний – це передусім той, хто правильно, без похибок пише. *Грамотний учень*.

А також у якому (йдеться про твір, документ, лист) немає граматичних і

стилістичних помилок. *Грамотний рукопис, грамотна заява*. Ця лексема використовується не тільки на позначення людини, що опанувала правила орфографії та пунктуації, вільно володіє мовою; так можна назвати кожного, хто глибоко обізнаний зі станом справ у певній галузі. «Прилад без уважного, технічно *грамотного* апаратука багато не наробить» (Юрій Шовкопляс); *грамотний інженер, грамотний керівник*.

Письменний – відносний прикметник, а *грамотний* – якісний, що може мати ступені порівняння. «Ти, правда, хлопчак справний, в боях авторитет здобув. І *грамотніший* за багатьох з нас» (Олесь Гончар).

Раніше *грамотний, грамотність* часто вживали у значенні *письменний, письменність*. Наприклад, в Остапа Вишні: «Батьки в мене були *грамотні*. Тобто вони вмели читати й писати». Часом і тепер лише до цього зводять зміст слів *грамотний* і *грамотність*. Але ж то неправильно.

Про якусь людину можна сказати, що вона *письменна*, але водночас *неграмотна* (тобто вмє читати й писати, однак не знає правил граматики, говорить і пише з помилками). Уже сама формальна можливість існування такого твердження свідчить про те, що треба уникати вживання *грамотний* у розумінні який уміє читати й писати. У цьому значенні має бути *письменний*.

НЕ БІЛЯ, А БЛИЗЬКО

Для позначення приблизної кількості в українській мові застосовуємо:

1. Сполучення прислівників *близько, приблизно, до* з числівниками, які ставимо у відповідному відмінку. *Близько тридцяти викладачів, приблизно двісті машин, ремонт коштує до п'яти тисяч гривень*.

До слова, прийменник *біля* вживається тільки в утвореннях з просторовим значенням: *біля річки, біля гаю*.

2. Різноманітні конструкції зі словами *(не) більше ніж (як), (не) менше ніж (як)*. «На зборах більше ніж сто присутніх», «У фермера не менше як двадцять корів».

(Далі буде)

На горіхи від Рогози

